

STANDARDI ZA TIMOVE PORODIČNE /OBITELJSKE MEDICINE

Verzija 2024

AKAZ – Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine

**STANDARDI SIGURNOSTI
I KVALITETA ZA TIMOVE
PORODIČNE/OBITELJSKE
MEDICINE**

Verzija 2024

Urednici	Radna grupa
Doc. dr. sci. Vera Kerleta-Tuzović,	Eldar Vuković, mag. soc., dipl. oec.
Prim. dr. Zoran Riđanović,	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ
<i>Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ</i>	Dr.med. Bernardina Šarac, spec. obiteljske medicine, <i>Dom zdravlja Tomislavgrad</i>
Recenzenti	Prof. Dr prim. Munevera Bećarević, spec. opće medicine, <i>JZU DZ Banovići</i>
Dr Petra Klokić, <i>Odjeljenje za kvalitet – JZU Dom zdravlja Gračanica</i>	Spomenka Omanović, Diplomirana medicinska sestra, <i>Dom zdravlja Tuzla</i>
Sead Selimović, <i>Odjeljenje za kvalitet – JZU Dom zdravlja Gračanica</i>	Doc dr sci Halid Mahmutbegović, <i>JZU Dom zdravlja Živinice</i>
Nevzet Kovačević, mag. komunikologije, „JU Dom zdravlja sa stacionarom“ <i>Kakanj</i>	Fahrudin Kevrić, dipl. ecc., koordinator kvaliteta u <i>Domu zdravlja Čelić</i>
Lamija Veispahić, dipl.pravnik, „JU Dom zdravlja sa stacionarom“ <i>Kakanj</i>	Agnesa Lihovac, dipl.med.ses., <i>JU DZ KS</i>
Vedad Tabaković, mr.ph.	

Izdaje

Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ
Dr. Mustafe Pintola 1
71000 Sarajevo, BiH
tel.: 387 33 771-870, fax: 387 33 771-880,
email: akaz@akaz.ba, www.akaz.ba

Copyright © AKAZ 2024

Ovaj dokument predstavlja vlasništvo AKAZ-a (Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH). Namijenjen je za javnu objavu, njime se može svako koristiti, na njega se pozivati, ali samo u originalnom obliku, bez ikakvih izmjena, uz obavezno navođenje izvora podataka. Korištenje ovog dokumenta protivno gornjim navodima, povreda je autorskih prava AKAZ-a, sukladno Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima BiH. Počinitelj takve aktivnosti podlježe kaznenoj odgovornosti.

Uvod

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine – Verzija 2024. su nastali kroz reviziju istoimenih standarda iz 2014. godine.

Standardi su sastavni dio Standarda sigurnosti i kvaliteta za dom zdravlja kao standard broj 39, ali su izdvojeno objavljeni radi privatnih ordinacija koji se također prema istima usklađuju. Obuhvataju pet funkcionalnih skupina standarda koji se raščlanjuju na certifikacijske i akreditacijske kriterije te indikatore koji se nalaze inkorporirani u standardima.

Ispod svake brojčane oznake pojedinog kriterija se nalazi i oznaka „C“ ili „A“ označavajući na taj način pripadnost certifikacijskim ili kriterijima sigurnosti, odnosno akreditacijskim ili kriterijima kvaliteta (vidi Sliku 1.).

39.1 Fizički pristup			
Standard	Izjava	Reference	
39.1	Usluge tima su fizički dostupne svim pacijentima, uključujući i osobe s invaliditetom.	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13) Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13) <i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadr za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20)</i> <i>Uredba o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uslovima za spoređivanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za lice s umanjenim tjelesnim mogućnostima („SN FBiH“, br. 109/09)</i>	
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
39.1.1 C	Dom zdravlja osigurava odgovarajući fizički pristup prostorima ambulantijskih, uključujući fizički pristup najmanje jednoj prostoriji za osobe s invaliditetom, a tamo gdje je fizički pristup ograničen tim porodične/obiteljske medicine organizira posjetе pacijentima s invaliditetom.	<i>Ukoliko Dom zdravlja nije obezbijedio pristup osobama s invaliditetom, mora postojati pisani trag da je tim porodične/obiteljske medicine uputio menadžmentu zahtjev za ispunjenje ovog kriterija.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Observacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima - Uvid u zahtjev tima
39.1.2 A	Dom zdravlja osigurava parking za svoje pacijente i označeno mjesto za osobe sa invaliditetom.	<i>Ukoliko Dom zdravlja nije obezbijedio parking osobama s invaliditetom, mora postojati pisani trag da je tim porodične/obiteljske medicine uputio menadžmentu zahtjev za ispunjenje ovog kriterija.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Observacija ocjenjivača - Uvid u zahtjev tima

Slika 1. Primjer formata standarda i kriterija

Kao što se vidi sa slike, ispod naziva poglavlja nalazi se više kolona, od kojih prva označava broj standarda/kriterija, a zatim slijede redom – izjava standarda/kriterija, uputstvo za primjenu odnosno

ispunjene istog, dokazi za ocjenu (samoocjenu i vanjsku ocjenu) te reference - pravni osnov za taj standard/kriterij, uz navedenu legislativu ili neku drugu literaturu koje su pobrojane na kraju dokumenta u Listi referenci.

Pet poglavlja u ovoj verziji standarda se dijeli na slijedeće:

I dio *Organizacija*: 6 standarda i 1 podstandard: 30 certifikacijskih i 19 akreditacijskih kriterija,

II dio *Rad tima*: 9 standarda: 45 certifikacijskih i 19 akreditacijskih kriterija,

III dio *Promocija zdravlja i prevencija bolesti*: 5 standarda i 6 podstandarda: 30 certifikacijska i 7 akreditacijskih kriterija,

IV dio *Kliničke usluge*: 11 standarda: 29 certifikacijskih i 34 akreditacijska kriterija i

V dio *Prava i obaveze pacijenata*: 10 standarda: 19 certifikacijskih i 2 akreditacijska kriterija.

Radi lakšeg snalaženja, na kraju dokumenta se nalazi legenda koja opisuje svaki korišteni simbol, skraćenice, lista referenci te spiskovi politika, procedura, kliničkih revizija. Urađen je i spisak pitanja za anketu pacijenata, a sva pitanja tu pobrojana se pominju u kriterijima te se njihovi odgovori koriste pri ocjeni pojedinih kriterija. Naposlijetku, tu se nalazi i lista nepovoljnih događaja koji se obavezno prijavljuju AKAZ-u i Spisak indikatora izvedbe.

Sumarno se u ovom dokumentu nalazi 40 standarda sa 234 kriterija (153 certifikacijska i 81 akreditacijskih kriterija) i ukupno 23 indikatora izvedbe. Bodovni sistem za certifikaciju je **1-0**; 1 = potpuno ispunjen kriterij (P) i 0 = neispunjen kriterij (N). Bodovni sistem za akreditaciju je **2-1-0**, tj. 2 = potpuno ispunjen kriterij (P); 1 = djelomično ispunjen kriterij (D) i 0 = neispunjen kriterij (N). Sa NP se označava „nije primjenljivo“, kriterij za koji je ustanova tražila

izuzeće od strane AKAZ-a jer isti iz opravdanih razloga ne mogu ispuniti, te je za njega dobila odobrenje za izuzeće od Agencije.

Zakonodavac je predvidio da je certifikacija zdravstvenih ustanova zakonski obavezna i odnosi se na sigurnost pružanja usluga (sigurne zdravstvene usluge, sigurno radno okruženje i sigurnost pacijenata i zdravstvenih radnika odnosno saradnika u zdravstvenoj ustanovi). Zahtijeva se od zdravstvene ustanove da ove kriterije ispuni u potpunosti. Nasuprot tome akreditacija predstavlja kvalitet pružanja zdravstvenih usluga odnosno predstavlja nadogradnju na certifikaciju, i ove kriterije je potrebno ispuniti u obimu od barem 80% da bi se stekli preduslovi za akreditiranje ambulante porodične/obiteljske medicine.

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Sadržaj

Uvod	3
Sadržaj	7
POGLAVLJE 1. ORGANIZACIJA	9
39.1 Fizički pristup	11
39.2 Prostorije ambulante	13
39.3 Oprema i resursi	17
39.4 Tim porodične/obiteljske medicine	25
39.4.4 Edukacija i obuka	30
39.5 Dostupnost usluga	37
39.6 Informacije i komunikacije.....	47
POGLAVLJE 2. RAD TIMA	55
39.7 Medicinska evidencija.....	57
39.8 Registri	62
39.9 Poboljšanje sigurnosti i kvaliteta	71
39.10 Evidencije sa ciljem javnozdravstvenog informisanja	75
39.11 Strateški i praktični menadžment	77
39.12 Uputnice i upućivanja	86
39.13 Upravljanje lijekovima	93
39.14 Nepovoljni događaji.....	99
39.15 Profesionalni rad sestre/tehničara u timu porodične/obiteljske medicine.....	103
POGLAVLJE 3. PROMOCIJA ZDRAVLJA I PREVENCIJA BOLESTI	107
39.16 Podaci i informacije o načinu života i faktorima rizika	109
39.17 Podsjetnici - prevencija.....	114
39.18 Saradnja na planu promocije zdravlja i prevencije bolesti	116
39.19 Grupno savjetovanje.....	118
39.20 Preventivne kliničke usluge	120
39.20.2 Prevencija hipertenzije	122
39.20.3 Pušački status	127
39.20.4 Indeks tjelesne mase	130
39.20.5 Upotreba alkohola i droga	133
39.20.6 Imunizacija.....	135
39.20.7 Preventibilni karcinomi.....	139

POGLAVLJE 4. KLINIČKE USLUGE	145
39.21 Koronarna bolest srca.....	147
39.22 Tranzitorna ishemična ataka i moždani udar.....	153
39.23 Diabetes mellitus	157
39.24 Karcinom.....	168
39.25 Bronhijalna astma.....	175
39.26 Epilepsija.....	177
39.27 Hronična opstruktivna plućna bolest.....	179
39.28 Hipotireoidizam	183
39.29 Mentalna oboljenja	184
39.30 Arterijska hipertenzija (HTA)	187
POGLAVLJE 5. PRAVA I OBAVEZE PACIJENATA.....	192
39.31 Pravo na informacije.....	194
39.32 Jednak pristup zdravstvenoj zaštiti.....	196
39.33 Pravo na privatnost	198
39.34 Pravo na osobno dostojanstvo	201
39.35 Pravo na odbijanje tretmana	203
39.36 Pravo pacijenta na promjenu liječnika	204
39.37 Pravo na povjerljivost osobnih informacija	207
39.38 Pristanak na prisustvo treće osobe tokom pregleda	209
39.39 Učešće pacijenta u istraživačkim projektima.....	210
39.40 Anketni upitnik o zadovoljstvu korisnika uslugama	212
Reference	215
Zakoni	215
Podzakonski akti	216
Internacionalne reference	218
Spisak politika i procedura.....	220
Spisak politika	220
Spisak procedura:	220
Spisak kliničkih revizija	223
Spisak pitanja za anketu pacijenata	224
Lista nepovoljnih događaja koji se obavezno prijavljuju AKAZ-u.....	224
Indikatori sigurnosti i kvaliteta	225
Skraćenice	227

POGLAVLJE 1. ORGANIZACIJA

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

39.1 Fizički pristup

Standard	Izjava	Reference		
39.1	Usluge tima su fizički dostupne svim pacijentima, uključujući i osobe s invaliditetom.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20)</i></p> <p><i>Uredba o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uslovima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za lica s umanjenim tjelesnim mogućnostima („SN FBiH“, br. 109/09)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.1.1 C	Dom zdravlja osigurava odgovarajući fizički pristup prostorima ambulante, uključujući fizički pristup najmanje jednoj prostoriji za osobe s invaliditetom, a tamo gdje je fizički pristup ograničen tim porodične/obiteljske medicine organizira posjete pacijentima s invaliditetom.	<i>Ukoliko Dom zdravlja nije obezbjedio pristup osobama s invaliditetom, mora postojati pisani trag da je tim porodične/obiteljske medicine uputio menadžmentu zahtjev za ispunjenje ovog kriterija.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima - Uvid u zahtjev tima 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 18., 33., st. 1., tč. a) i st. 2.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20), čl. 2. st. 2. tačka b)</i></p> <p><i>Uredba o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uslovima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za lica s umanjenim tjelesnim mogućostima, („SN FBiH“, br. 109/09)</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.1.2 A	Dom zdravlja osigurava parking za svoje pacijente i označeno mjesto za osobe sa invaliditetom.	<i>Ukoliko Dom zdravlja nije obezbijedio parking osobama s invaliditetom, mora postojati pisani trag da je tim porodične/obiteljske medicine uputio menadžmentu zahtjev za ispunjenje ovog kriterija.</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u zahtjev tima	<i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20), čl. 2. st. 1. tačka g), st. 2. tč. a)</i>

39.2 Prostorije ambulante

Standard	Izjava	Reference		
39.2	Tim porodične/obiteljske medicine radi u prostorijama koje su odgovarajuće za rad u porodičnoj/obiteljskoj medicini i poštju procedure koje osiguravaju zdravlje, sigurnost, privatnost i udobnost osoblja i pacijenata.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o zaštiti stanovništa od zaraznih bolesti („SN FBiH“, br. 29/05)</i></p> <p><i>Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje („SN FBiH“, br. 38/22)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.2.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima najmanje jednu prostoriju određenu za konsultacije/preglede i jednu prostoriju za intervencije.	<i>Ukoliko se radi o prostoriji za intervencije koju dijeli više timova unutar jedne ustanove, ocjenjivači će procijeniti da li je osigurana privatnost, sigurnost i udobnost pacijenata prilikom pružanja intervencije.</i>	- Observacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 55., st. 1, tč. 3.</i> <i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 27.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.2.2 C	Prostorije za konsultacije i intervencije ispunjavaju odgovarajuće uslove koji osiguravaju udobnost, privatnost i sigurnost pacijenata uključujući i osobe s invaliditetom te zadovoljavajući radni ambijent za zaposleno osoblje.	<i>Kriteriji za ocjenu su :</i> <ul style="list-style-type: none"> - odsustvo buke, - dovoljna osvjetljenost, - ugodna temperatura, - ležaj za pregled pacijenta.	- Opservacija ocjenjivača - Intervju s članovima tima	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 55. st. 1. tč. 3.</i> <i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 2., st. 1, tč. e) i f), čl. 4., 6., 8., 9. i 26</i>
39.2.3 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima čekaonicu dovoljno veliku da primi planiran broj pacijenata i pratilaca.	<i>Čekaonica ima sljedeću opremu: stolice, recepcijски stol i korpu za otpatke bez poklopca.</i>	- Opservacija ocjenjivača	<i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 25. st. 4. i 5., čl. 27. st. 1. tč. c)</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.2.4 A	U čekaonici se nalazi barem 5 stolica, pri čemu je bar jedna obilježena sa pravom prvenstva za starije osobe, za trudnice ili za osobe s invaliditetom.	<i>U čekaonici ne bi trebalo da bude više od pet osoba u istom trenutku. Oznaka sa pravom prvenstva se nalazi na zidu iznad stolice.</i>	- Opervacija ocjenjivača	
39.2.5 C	U čekaonici postoji označeno mjesto za osobu sa fizičkim invaliditetom koja je korisnik kolica.	<i>Kolica na označenom mjestu ne smiju smetati ostalim osobama u čekaonici.</i>	- Opervacija ocjenjivača	
39.2.6 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima na raspolaganju prostorije u kojima postoje toaleti odvojeno za paciente i osoblje, i mjesta za pranje ruku koja su na raspolaganju pacientima i osoblju.	<i>U ustanovi moraju na vidnom mjestu biti istaknuti znakovi gdje se nalazi toaleti. Sanitarni čvorovi moraju imati pristup za invalidska kolica.</i>	- Opervacija ocjenjivača	<i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 2. st. 2. tačka e), čl. 7., čl. 27, st. 1. tč. d)</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.2.7 A	Toaleti su razdvojeni prema spolu.		- Opservacija ocjenjivača	
39.2.8 C	Tim porodične/obiteljske medicine koristi odgovarajuće procedure za čišćenje, dezinfekciju i dekontaminaciju prostorija.		- Intervju s članovima tima - Uvid u proceduru - Uvid u evidenciju o čišćenju prostorija	<i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“, br. 29/05), čl. 10., st. 1., tč. 4., 5., čl. 24.</i>
39.2.9 C	Prostorije koje koristi tim porodične/obiteljske medicine se dobro održavaju i vidno su čiste.		- Opservacija ocjenjivača	<i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“, br. 29/05), čl. 10., st. 1., tč. 4., 5., čl. 51.</i>
39.2.10 C	Pušenje je zabranjeno u cijeloj ustanovi za što postoji odgovarajuća Politika.	<i>Zabranu pušenja se sprovodi.</i>	- Intervju sa članovima tima - Opservacija ocjenjivača - Uvid u Politiku o zabrani pušenja u Domu zdravlja	<i>Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina („SN BiH“, 1998), čl. 3.</i>
39.2.11 C	Znak o zabrani pušenja je vidno istaknut.	<i>Zabranu pušenja se sprovodi.</i>	- Opservacija ocjenjivača	<i>Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina („SN BiH“, 1998), čl. 3.</i>

39.3 Oprema i resursi

Standard	Izjava	Reference		
39.3	Medicinska oprema i resursi su odgovarajući i mogu osigurati sveobuhvatnu primarnu zaštitu i hitne medicinske usluge.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o lijekovima, („SG BiH“, br. 58/08)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.3.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima potrebnu medicinsku opremu za sveobuhvatnu primarnu zdravstvenu zaštitu i reanimaciju pacijenata.	<p><i>Oprema uključuje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - radni stol i stolica, - stolica za pacijenta, - ormarić za lijekove, - stol za pregled pacijenta, paravan, - vješalicu, - stol trodijelni za preglede, - nogostup, reflektor lampu za pregled, otoskop, - drvene špatule, posudu za drvene špatule, neurološki čekić, - svjetiljku olovku, posudu za topломjer, - stetoskop tip y cijevi, oksimetar, - centimetar, - topломjer oralni/rektalni set, - nosni spekulum, - larynx ogledalo, 	<p><i>Opervacija ocjenjivača</i></p> <p><i>Intervju sa članovima tima</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 55., st. 1. tč. 2.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 26/12), čl. 28.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<ul style="list-style-type: none"> - živin tlakomjer, - radnu površinu sa umivaonikom, - ormari za zalihe, stol dvodijelni za pregled pacijenta, - nogostup, - stol za pregled djece, paravan, - stolicu standardnu fiksnu, - stolicu sa naslonom i rukohvatima, - stol radni, - vješalicu, - reflektor lampu za pregled, vagu sa visinomjerom, - kolica za instrumente, kolica za manju kirurgiju, - tacnu za instrumente sa poklopcem, - EKG aparat, - glukometar, - sterilizator, - kolica za pacijente u kombinaciji s nosilima, - dužinomjer za bebe, - posudicu za toplomjer, - toplomjer oralni/rektalni set, - stetoskop, - tlakomjer u metalnoj kutiji,		
--	--	---	--	--

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<ul style="list-style-type: none"> - metalnu kantu za otpatke sa poklopcom, - bubrežnjak, - tlakomjer u plastičnoj torbici, - set za reanimaciju, - torbu za kućne posjete, - klistir, - set zvučnih viljuški, - držač tupfера, - posudu za tupfere, osudu za vatu, - stetoskop, - doboš, - posudu za prljave igle, - špricu za uho, - set za manju kirurgiju, - nosila, - stalak za sterilizator, - inhalator, odnosno nebulizator, - peak flow metar – spirometar, - bocu s kisikom, - negatoskop, - tabelu za testiranje vida, - infuzijski stalak, - špricu za vakutajner, - aparat za mjerjenje šećera u krvi, - set vakutejnara i posudu za urin,		
--	--	--	--	--

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<ul style="list-style-type: none"> - u čekaonici stolice, i prostor za osobe sa invaliditetom, - recepcijски stol i korpu za otpatke bez poklopca. <p><i>Kriterij se smatra ispunjenim ako su u ustanovi organizovane druge službe kao npr. Služba hitne medicinske pomoći, Služba za laboratorijsku dijagnostiku, Služba za zdravstvenu zaštitu žena, Služba za konsultativno- specijalističku djelatnost, Služba za plućne bolesti i druge službe u kojima pacijenti tima porodične/obiteljske medicine koriste usluge i opremu iz nadležnosti pomenutih služba.</i></p>		
--	--	---	--	--

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.3.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima potrebnu medicinsku opremu za sveobuhvatnu primarnu zdravstvenu zaštitu i reanimaciju pacijenata.	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oftalmoskop,</i> - <i>Vaginalni spekulum,</i> - <i>Stol za pregledе sa dodacima za ginekološke pregledе koji je pristupačan pacijenticama sa fizičkim invaliditetom,</i> - <i>Metalne špatule,</i> - <i>Metalne posude za špatule,</i> - <i>Frižider,</i> - <i>Lupa,</i> - <i>Gastrična sonda sa špricom,</i> - <i>Računar,</i> - <i>Štampač.</i> <p><i>Kriterij se smatra ispunjenim ako su u ustanovi organizovane druge službe kao npr. Služba hitne medicinske pomoći, Služba za laboratorijsku dijagnostiku, Služba za zdravstvenu zaštitu žena, Služba za konsultativno - specijalističku djelatnost, Služba za plućne bolesti i druge službe u kojima pacijenti tima porodične/obiteljske medicine koriste usluge i opremu iz nadležnosti pomenutih služba.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opervacija ocjenjivača 	

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference	Kriterij
39.3.3 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima definisan sadržaj seta za malu hirurgiju, seta za reanimaciju kao i trauma torbe.	<p><i>Set za malu hirurgiju sadrži: hirurške i anatomske pincete, skalpele, hirurške makaze, hirurške igle i konce, iglodržač.</i></p> <p><i>Set za reanimaciju osim defibrilatora i automatskog vanjskog defibrilatora (AED), sadrži i opremu za ventilaciju, set za intubaciju, silikonski samošireći balon sa maskama, kisik i cijev za dovod kisika, aspirator.</i></p> <p><i>Trauma torba sadrži: zavojni materijal, udlage za imobilizaciju, lijekove, infuzione otopine, stetoskop, tlakomjer, monitor praćenja vitalnih funkcija, rukavice i drugu zaštitnu opremu.</i></p>	- Opservacija ocjenjivača		

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.3.4 C	Liječnik tima porodične/obiteljske medicine ima pristup liječničkoj torbi koja sadrži neophodnu opremu, lijekove i materijal za dijagnozu i terapiju stanja koja zahtijevaju kućne posjete, kao i za tretman urgentnih slučajeva.	<i>Tim posjeduje ažurirani spisak opreme i lijekova koji se nalaze u liječničkoj torbi, a sadržaj torbe se redovno pregleda i dopunjava za što postoji odgovarajuća procedura.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u ažurirani spisak lijekova i medicinskih sredstava - Uvid u proceduru 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 18., čl. 33. st. 1. tč. a), st. 2..</i></p> <p><i>Zakon o lijekovima, („SG BiH“, br. 58/08), čl. 90., 91., 92.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 28., st. 2.</i></p>
39.3.5 A	Liječnička torba sadrži stetoskop, otoskop, oftalmoskop, aparat za mjerenje krvnog pritiska, opremu za održavanje prohodnosti disajnih puteva, lijekove za urgente slučajeve, šprice i igle raznih veličina, toplomjer, bateriju, zavojni i drugi materijal (uključujući blokove za recepte).		<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u proceduru sadržaj liječničke torbe - Uvid u ažurirani spisak lijekova i medicinskih sredstava 	

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.3.6 A	U prostoriji za pregled kao i u prostoriji za intervencije ili u kartoteci/prijemnom pultu treba biti dostupan telefon i računar.	<i>Oprema uključuje jedan računar i jedan telefon u liječničkoj ordinaciji koji su na raspolaganju liječniku i jedan računar i jedan telefon koji su na raspolaganju sestri, na recepciji.</i>	- Uvid u opremu	<i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 26., st. 2.</i>

39.4 Tim porodične/obiteljske medicine

Standard	Izjava	Reference
39.4.	<p>Usluge zdravstvene zaštite pruža tim porodične/obiteljske medicine.</p> <p>Svi članovi tima porodične/obiteljske medicine su prošli odgovarajuću obuku, posjeduju kvalifikacije i nastavljaju održavati svoju stručnost radi obavljanja svojih dužnosti.</p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o zabrani diskriminacije („SG BiH“, br. 59/09 i 66/16)</i></p> <p><i>Zakon o radu Federacije BiH („SN FBiH“, br. 26/16, 89/18, 23/20 - odluka Ustavnog Suda, 49/21 i 44/22)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20)</i></p> <p><i>Pravilnik o dodatnoj edukaciji iz porodične medicine („SN FBiH“, br. 59/11 i 87/19)</i></p> <p><i>Pravilnik o dodatnoj edukaciji polivalentnih patronažnih sestara („SN FBiH“ br. 1/10)</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.4.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine sačinjavaju najmanje jedan doktor medicine specijalista porodične/obiteljske medicine ili doktor medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične/ obiteljske medicine i jedna medicinska sestra/tehničar sa završenom edukacijom iz porodične/obiteljske medicine. Svi članovi tima posjeduju odgovarajuću dokumentaciju: diplome, uvjerenja o završenoj specijalizaciji ili dodatnoj edukaciji iz obiteljske medicine i licence za rad izdate od nadležnih strukovnih komora.	<p><i>Liječnik je specijalist porodične/obiteljske medicine ili specijalist druge grane medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične/obiteljske medicine ili doktor medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične/obiteljske medicine, što se dokazuje uvjerenjem o završenoj specijalizaciji iz porodične/ obiteljske medicine ili uvjerenjem o završenoj dodatnoj edukaciji iz porodične/obiteljske medicine.</i></p> <p><i>Medicinska sestra/tehničar ima završenu dodatnu edukaciju iz porodične/obiteljske medicine što se dokazuje uvjerenjem o završenoj</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima - Uvid u dokumentaciju - Za liječnike - Diploma o završenom medicinskom fakultetu - Uvjerjenje o položenom stručnom ispitу - Uvjerjenje o završenoj specijalizaciji iz porodične/obiteljske medicine ili specijalizaciji iz druge grane medicine - Uvjerjenje o završenoj dodatnoj 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, broj 46/10 i 75/13), čl. 34., 55., 87., st. 2., 3.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 19., 24.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 4., čl. 17., čl. 19., čl. 22.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 4., čl. 19., čl. 21. i čl. 24.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20), čl. 29.</i></p> <p><i>Pravilnik o dodatnoj edukaciji iz porodične medicine („SN FBiH“, br. 59/11 i 87/19), čl. 2. i čl. 3.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<p><i>dodatnoj edukaciji iz porodične/obiteljske medicine.</i></p> <p><i>Svi članovi tima, pored specijalizacije iz porodične medicine (za liječnike) ili uvjerenja o završenoj dodatnoj edukaciji iz obiteljske medicine, posjeduju odgovarajuće diplome, uvjerenja o završenoj specijalizaciji iz druge grane medicine, kao i važeće licence za rad izdate od nadležnih strukovnih komora.</i></p>	<p>edukaciji iz porodične /obiteljske medicine (za specijaliste druge grane medicine i liječnike)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Licenca izdata od strukovne komore. - Za medicinske sestre/tehničare - Diploma o završenoj medicinskoj školi - Uvjerenje o položenom stručnom ispitу - Uvjerenje o završenoj dodatnoj edukaciji iz porodične/ obiteljske medicine - Licenca izdata od strukovne komore	
--	--	--	--	--

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.4.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima patronažnu/polivalentnu medicinsku sestru (sestru u zajednici) ukoliko ustanova nema službu kućne njege. Medicinska sestra svojim djelovanjem pokriva djelatnost zdravstvene njege u zajednici sa patronažnom i palijativnom njegom.	<p><i>Podrazumijeva se ispunjenje kriterija ukoliko je u ustanovi organizovana patronažna/polivalentna djelatnost koja pruža zdravstvene usluge za sve korisnike zdravstvene zaštite na području koji pokriva zdravstvena ustanova, a time i za registrovanu populaciju tima porodične/obiteljske medicine.</i></p> <p><i>Djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici pružaju medicinske sestre/tehničari sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili više medicinske sestre/tehničari ili, iznimno, medicinske sestre/tehničari SSS sa dodatnom edukacijom za polivalentne patronažne sestre, koja se dokazuje uvjerenjem izdanim sukladno Pravilniku za dodatnu edukaciju polivalentnih patronažnih sestara („SN FBiH“ br. 1/10).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u uvjerenje o završenoj dodatnoj edukaciji polivalentnih patronažnih sestara 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 55. st. 1. tačka 1). čl. 87. st. 4.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20), čl. 37.</i></p> <p><i>Pravilnik za dodatnu edukaciju polivalentnih patronažnih sestara („SN FBiH“ br. 1/10), čl. 2. i čl. 4.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.4.3 C	Članovi tima porodične/obiteljske medicine se međusobno poštuju i ne postoji diskriminacija članova po bilo kojem osnovu.	<i>Svi članovi tima su ravnopravni i međusobno poštjuju čast, ugled i dostojanstvo svih članova tima, uvažavajući njihovu stručnost. Zabranjen je svaki vid diskriminacije članova tima po osnovu rase, boje kože, spola, jezika, religije ili vjerovanja, političkih i drugih uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla ili bilo kog drugog osnova ili ličnog svojstva.</i>	- Intervju sa članovima tima - Intervju s pacijentima - Opservacija ocjenjivača	<i>Zakon o zabrani diskriminacije ("SG BiH", br. 59/09 i 66/16), čl. 2., čl. 3. i čl. 4.</i> <i>Zakon o radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 26/16, 89/18, 23/20 - odluka Ustavnog Suda, 49/21 i 44/22), čl. 8., čl. 9. i čl. 10.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 2., 53.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, 43/13), čl. 2.</i>

39.4.4 Edukacija i obuka

Standard	Izjava	Reference		
39.4.4.	Svi članovi tima porodične/obiteljske medicine su prošli odgovarajuću obuku, posjeduju kvalifikacije i nastavljaju održavati svoju stručnost radi obavljanja svojih dužnosti.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 26/12)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.4.4.1 C	Svi članovi tima porodične/obiteljske medicine su prošli obuku iz porodične/obiteljske medicine i posjeduju odgovarajuće licence, diplome i certifikate (doktori medicine specijalisti porodične medicine ne moraju imati prethodno završenu dodatnu obuku iz obiteljske medicine).	<i>Liječnik je specijalist porodične/obiteljske medicine ili specijalist druge grane medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične/obiteljske medicine ili doktor medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične/obiteljske medicine, što se dokazuje uvjerenjem o završenoj</i>	- <i>Uvid u uvjerenje o završenoj specijalizaciji iz porodične medicine (za lijecnike) ili uvjerenje o završenoj dodatnoj edukaciji iz obiteljske medicine (za specijaliste drugih grana medicine, doktore</i>	<i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 22., čl. 25.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 24., čl. 27.</i> <i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20), čl. 29.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<p>specijalizaciji iz porodične/obiteljske medicine ili uvjerenjem o završenoj dodatnoj edukaciji iz obiteljske medicine.</p> <p><i>Medicinska sestra/tehničar ima završenu dodatnu edukaciju iz porodične/obiteljske medicine što se dokazuje uvjerenjem o završenoj dodatnoj edukaciji iz porodične/obiteljske medicine.</i></p>	<p>medicine i medicinske sestre/tehničare)</p> <p>- Intervju sa članovima tima</p>	<p><i>Pravilnik o dodatnoj edukaciji iz porodične medicine ("SN FBiH", br. 59/11 i 87/19), čl. 2. i čl. 3.</i></p>
--	--	--	--	--

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.4.4.2 C	Svi članovi tima porodične/obiteljske medicine sprovode edukacije i obuke radi unapređenja znanja i stručnog usavršavanja na osnovu datiranih i dokumentiranih godišnjih Planova obuke i usavršavanja kadrova.	<p><i>Kontinuirano stručno usavršavanje obuhvata sve stručne skupove koji su bodovali od strane strukovnih komora, kao i druge edukacije i obuke koje se održavaju na nivou ustanove, s ciljem usavršavanja postojećih i sticanja novih znanja i vještina. Planovi obuke i usavršavanja kadrova uključuju individualne potrebe za obukom i usavršavanjem, koje su u vezi s ciljevima tima/službe i ustanove te prate državne i lokalne prioritete:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Plan kontinuirane profesionalne, stručne edukacije na individualnom nivou;</i> <i>2. Plan razvoja i usavršavanja kadrova (specijalizacije, subspecijalizacije, kongresi, seminari, simpoziji i drugi stručni skupovi) i profesionalne orijentacije</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u godišnji plan obuke i usavršavanja kadrova, - Uvid u izvještaje o realizaciji edukacija, - Uvid u certifikate, potvrde, uvjerenja sa edukacijama, - Intervju sa članovima tima/službe. 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 151. st. 1. i 2.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBIH“ br. 56/13), čl. 22., čl. 25.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBIH“ br. 43/13), čl. 24., čl. 27.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBIH“, br. 5/20), čl. 29.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<p><i>koji je specifičan za organizacionu jedinicu (u organizacionim jedinicama);</i></p> <p>3. <i>Plan obuke na nivou zdravstvene ustanove prema standardima za nivo zdravstvene ustanove:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Obuka iz upravljanja kvalitetom;</i> - <i>Obuka iz osnovnih tehnika reanimacije za osoblje u kontaktu sa pacijentom;</i> - <i>Obuka iz komunikacijskih vještina uključujući komunikaciju sa osobama s invaliditetom;</i> - <i>Obuka iz oblasti kontrole infekcija uključujući i zaposlene na održavanju čistoće te vozače sanitetskih vozila;</i> - <i>Obuka o zdravlju i sigurnosti i zaštite na radu;</i>		
--	--	--	--	--

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<ul style="list-style-type: none"> - <i>Obuka iz protivpožarne zaštite;</i> - <i>Obuka osoblja za nošenje pacijenata, rukovanje opremom ili težim predmetima.</i> <p><i>S obzirom da su timovi/služba porodične/obiteljske medicine organizaciona jedinica doma zdravlja/ustanove potrebno je da se plan obuka i edukacija u porodičnoj/obiteljskoj medicini ne razlikuje od ostalih organizacionih jedinica i ustanove kao cjeline, osoblje timova prolazi edukacije u okviru ustanove.</i></p>		
--	--	---	--	--

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.4.4.3 C	Svaki zaposlenik ima dokumentiran godišnji plan ličnog/osobnog razvoja.		- Uvid u godišnje planove ličnog/osobnog razvoja	
39.4.4.4 C	Sve novozaposleno osoblje prema proceduri prolazi period uvođenja u rad.	<i>Uvođenje u rad podrazumijeva prethodnu izradu priručnika za uvođenje u rad koji se sastoji od glavnih uputa u vezi s organizacijom rada u ambulanti porodične medicine, a obuhvata i odgovarajuće pisane politike i procedure (koje se traže ovim standardima).</i>	- Uvid u priručnik za uvođenje novozaposlenog osoblja u rad - Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru uvođenja novozaposlenog osoblja u rad	<i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, 43/13), čl. 35.</i>
39.4.4.5 C	Uvođenje u rad također podrazumijeva odgovarajuće mentorstvo zaduženog zdravstvenog profesionalca za novu osobu, stručni nadzor i svu potrebnu obuku i podršku.	<i>Procedura uvođenja novozaposlenog osoblja u rad predviđa da se za svakog novozaposlenog radnika imenuje mentor koji upoznaje novozaposlenog radnika sa svim specifičnim zadacima radnog mesta, prostorijama, opremom, procedurama i radnim procesima i</i>	- Uvid u proceduru uvođenja novozaposlenog osoblja u rad - Uvid u odluku o imenovanju mentora	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 142., st. 2.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<p><i>priprema novozaposlenog radnika za samostalan rad. Na nivou doma zdravlja postoje evaluacioni obrasci, od kojih obrazac evaluacije rada (početna i konačna procjena rada) popunjava i potpisuje mentor zadužen za uvođenje novozaposlenog radnika u rad, a drugi obrazac edukacijskog iskustva popunjava novozaposleni radnik..</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u popunjene i prazne evaluacione obrasce - Intervju sa članovima tima	
--	--	---	--	--

39.5 Dostupnost usluga

Standard	Izjava	Reference		
39.5.	Svi pacijenti moraju dobiti pravovremenu zdravstvenu zaštitu i savjet u skladu sa njihovim potrebama.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i> <i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022</i> <i>Guidelines 2021, European Resuscitation Council (ERC)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.5.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima trijažni sistem prema proceduri koji mu omogućava pružanje hitnih medicinskih usluga bez odlaganja.	<p><i>Članovi tima porodične/obiteljske medicine su obučeni da prepoznaju hitna medicinska stanja i poduzimaju hitne medicinske mjere bez odlaganja.</i></p> <p><i>Trijažu pacijenata u timu porodične medicine vrši medicinska sestra na recepciji prema dokumentiranoj proceduri.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa osobljem - Uvid u proceduru trijaže pacijenata i pružanja hitnih medicinskih usluga 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 38., st. 2., 3.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 40.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.5.2 A	Članovi tima porodične/obiteljske medicine se koriste kliničkim vodiljama i protokolima za hitna stanja, primjenjujući preporuke u praksi.	<i>Liječnik se u propisivanju lijekova rukovodi dobro utemeljenim vodiljama za kliničku praksu.</i> <i>Vodilje za kliničku praksu moraju se usvojiti na nivou doma zdravlja.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Pregled kliničkih vodilja za: - Uvid u kliničke vodilje i protokole postupanja za hitna stanja: - Anafilaktički šok - Pacijent bez svijesti - Šok - Kardiogeni šok - Hemoragijski šok - Akutno pogoršanje astme - Akutni plućni edem - Moždani udar i tranzitorna ishemična ataka - Akutni koronarni sindrom (uključujući i infarkt miokarda) - Gušenje stranim tijelom - Prehospitalno zbrinjavanje traume - Kardiopulmonalna reanimacija (BLS za djecu i odrasle, ALS, PALS, 	<i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 38., st. 2., 3., čl. 57.</i> <i>Guidelines 2021, European Resuscitation Council (ERC)</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

			<p>održavanje života novorođenčeta), smjernice ERC 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periarestne aritmije (bradikardija i tahikardija) - Epileptični napad - Akutna psihijatrijska stanja - Električni udar - Toplotni udar - Zaustavljanje vanjskog krvarenja - Ugriz zmija	
--	--	--	---	--

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.5.3 C	Za medicinske probleme koji nisu hitni, posjeta liječniku i drugim zdravstvenim profesionalcima pacijentima se uobičajeno zakazuje prema slobodnom terminu.	<i>Ovaj kriterij ne vrijedi za hitne slučajeve.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa timom - Intervju sa pacijentima - Uvid u odgovore pacijenata u popunjениm anketnim upitnicima - Uvid u protokol naručivanja 	<i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 38., st. 1.</i> <i>Pravilnik o obliku i sadržaju osnovne medicinske dokumentacije („SN FBiH“, br. 72/22, čl. 4</i>
39.5.4 A	Posjete liječniku se zakazuju unutar dva dana.		<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Intervju sa pacijentima 	
39.5.5 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima fleksibilan sistem zakazivanja pregleda da bi se zadovoljili pacijenti kojima je potrebna duža konsultacija.	<i>Zbog kompleksnosti konsultacija može različito dugo trajati. Stoga osobljje mora u planiranju posjeta uvijek predviđjeti jedno „rezervno vrijeme“ za slučaj da se konsultacija produži, ako iskrne neka hitna intervencija ili da se omogući kućna posjeta u istom danu. Osoblje</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru zakazivanja i pomjeranja/promjene zakazanog termina - Uvid u termine zakazanih pregleda - Intervju sa članovima tima 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<p><i>timu porodične/obiteljske medicine također mora biti spremno da odmah informira pacijente u čekaonici o iznenadnoj promjeni zakazanog termina posjete. Tim mora imati jasnu proceduru u takvima situacijama.</i></p>		
--	--	--	--	--

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.5.6 A	Pacijenti mogu razgovarati s liječnikom ili sestrama putem telefona i dobiti odgovarajuće savjete u vezi s njihovim zdravstvenim stanjem ako liječnik procijeni da je to klinički sigurno i da bi direktna konsultacija bila nepotrebna. Gluhi pacijenti dobivaju savjet putem SMS poruka. Za ovo postoji odgovarajuća procedura.	<i>Sestra koja prima poziv trebalo bi da poznaje na koje upite može odgovoriti sestra, a na koje liječnik. Liječnik odgovara u vrijeme koje mu najviše konvenira. Preporučuje se snimanje pitanja i odgovora koji tretiraju medicinsku problematiku.</i> <i>Postoji pisana procedura o savjetovanju pacijenata telefonskim putem.</i>	- Opservacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima - Uvid u odgovore pacijenata u popunjениm anketnim upitnicima - Uvid u proceduru	
39.5.7 A	Za savjetovanja sprovedena telefonskim putem postoji Evidencija telefonskih poziva/konsultacija čiji se razgovor bilježi u karton pacijenta.	<i>Evidenciju poziva vodi medicinska sestra, a zabilješke u karton vrši liječnik.</i>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Uvid u Evidenciju o telefonskim pozivima/konsultacijama	

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.5.8 A	Vrijeme komunikacije s liječnikom dovoljno je dugo da omogući kvalitetnu zdravstvenu zaštitu.	<i>Prosječna dužina trajanja konsultacije s liječnikom ili sestrom za zakazane termine nije kraća od 10 minuta (najmanje 8 minuta direktnog kontakta). Aktuelno vrijeme za pojedinačne zakazane pregledne varira u ovisnosti o kliničkim potrebama (npr. osobe s invaliditetom).</i>	- Opservacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima - Uvid u planirane posjete tokom radnog sata (ne prelazi 6 posjeta)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.5.9 C	Tim porodične/obiteljske medicine obavlja kućne posjete po medicinskim indikacijama i o tome posjeduje operativnu proceduru i odgovarajuću evidenciju.	<i>Procedura treba da uredi kućne posjete liječnika porodične/obiteljske medicine: redovne i hitne; način prijavljivanja za kućnu posjetu i ocjenu podobnosti kućne posjete, uključujući i odluku tima koja je to razumna udaljenost mesta posjete od ambulante; alocirano vrijeme za posjete (prije ili poslije radnog vremena; u toku radnog vremena); glavne indikacije za kućne posjete; minimalni skup podataka za zakazivanje i evidentiranje kućne posjete; i druge detalje koje može precizirati svaki tim u ovisnosti o specifičnim prilikama.</i>	- Uvid u proceduru obavljanja kućnih posjeta i njihovog evidentiranja	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 33., st. 2.</i>
39.5.10 C	Sve obavljene kućne posjete se evidentiraju prema postojećoj proceduri.	<i>Evidentiraju se: ime i prezime bolesnika/bolesnice; tačna adresa stanovanja s telefonskim brojem (ako je moguće); razlog za kućnu posjetu; dijagnoza; šifra dijagnoze; ordinirana terapija, savjet ili drugo; ime i prezime liječnika; potpis liječnika.</i>	- Uvid u proceduru obavljanja kućnih posjeta i njihovog evidentiranja - Uvid u evidenciju obavljenih kućnih posjeta - Uvid u odgovore pacijenata u popunjениm anketnim upitnicima - Intervju sa članovima tima	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 33., st. 2.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.5.11 A	U evidenciju kućnih posjeta se unose i: Preporuka za dolazak u ambulantu, Opaske (medicinske i nemedicinske).		- Uvid u evidenciju kućnih posjeta	
39.5.12 Indikator C	Procenat odziva pacijenata na zakazane preglede.	<i>Indikator se izračunava kao procenat pacijenata koji su došli na prethodno zakazani pregled, u odnosu na ukupan broj svih zakazanih pregleda u toku izvještajne godine. Indikator može upućivati na stepen organizacije zdravstvene zaštite.</i> <i>Brojnik: broj pacijenata koji su došli na prethodno zakazani pregled.</i> <i>Nazivnik ukupan broj pacijenata koji su imali zakazan pregled u toku izvještajne godine.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.15.</i>
39.5.13 Indikator C	Procenat zakazanih pregleda.	<i>Indikator se izračunava kao procenat zakazanih pregleda u odnosu na ukupan broj svih pregleda (zakazanih i nezakazanih) u toku izvještajne godine.</i> <i>Indikator može upućivati na stepen organizacije zdravstvene zaštite.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

	<p><i>Brojnik: ukupan broj pacijenata koji su imali zakazan pregled u toku izvještajne godine</i></p> <p><i>Nazivnik: ukupan broj svih pregledanih pacijenata (zakazanih i nezakazanih) u toku izvještajne godine..</i></p>		<p><i>za timove porodične medicine, 6.16</i></p>
--	---	--	--

39.6 Informacije i komunikacije

Standard	Izjava	Reference		
39.6.	Tim porodične/obiteljske medicine otvoreno komunicira s pacijentima i osigurava im dovoljno informacija da bi mogli donijeti odluke o svom zdravlju i liječenju.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja („SN FBiH“, br. 75/09 i 95/17)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20)</i></p> <p><i>Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)</i></p> <p><i>Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH</i></p>		
Kriterij	Izjava	Upustvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.6.1 C	Radno vrijeme sa pauzom ambulante je vidno postavljeno na ulaznim vratima.	<i>Informacije o radnom vremenu sadrže početak radnog vremena, vrijeme predviđeno za pauzu i završetak radnog vremena, kao i radne i neradne dane tima u toku sedmice.</i>	- Opservacija ocjenjivača	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 9, st. 4.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20), čl. 17.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.6.2 C	Informativni leci i brošure nude se pacijentima s ciljem da im se olakša pristup uslugama i lako su dostupni.	<p><i>Leci sadržavaju sljedeće:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - imena osoblja koje radi u timu obiteljske medicine; - adresu i kontakt telefone; - radno vrijeme tima; - način zakazivanja termina za posjete; - usluge koje se pružaju u ambulanti i način korištenja usluga; - načine za ponovno dobivanje recepata za lijekove; - jasno naznačena stanja za koja pacijenti mogu tražiti telefonske konsultacije. 	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u informativni materijal - Intervju s članovima tima 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 4. st. 1. tačka 2, čl. 8. st. 2., čl. 9. st. 4..</i>
39.6.3 A	Informativni leci i brošure su dostupni i za osobe s invaliditetom.	Tu se podrazumijevaju:	<ul style="list-style-type: none"> - uputstva na Braille- ovom pismu; - uputstva na dvoručnoj abecedi za gluha lica; - pojednostavljeni/ slikovno opisivanje informacija za osobe s intelektualnim teškoćama. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u letke i brošure - Intervju sa članovima tima

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.6.4 A	Informativni leci i brošure sadrže i dodatne informacije: <ul style="list-style-type: none"> - obaveštenje o telefonskim konsultacijama za vrijeme radnog vremena; - obaveštenje o mogućnosti produženja konsultacije na zahtjev; - usluge koje se mogu dobiti poslije radnog vremena te kontakt telefon tima; - načine za upućivanje žalbi, komentara ili pohvala za pružene usluge tima; - opis prava i odgovornosti pacijenata; - način na koji tim porodične / obiteljske medicine koristi osobne medicinske podatke pacijenata; - popis informativnih letaka koje su na raspolaganju u ambulantni. 	Pisane informacije u informativnim lecima i brošurama moraju biti čitko i jasno napisane razumljivim rječnikom za pacijenta, što podrazumijeva davanje informacija koje su prilagođene obrazovnom nivou, fizičkom, psihičkom i emocionalnom stanju lica kojem se daju informacije.	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u informativni materijal - Intervju s članovima tima 	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 27. stav 2. Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 6. st. 1. tačka 2, čl. 8., čl. 9.

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.6.5 A	Informativni leci i brošure su dostupni i na web stranici Doma zdravlja.	<i>U ambulanti je moguć brz ispis svih potrebnih informacija i brošura.</i>	- Uvid u web stranicu Doma zdravlja	
39.6.6 C	Liječnici upoznaju paciente sa svrhom, značajem, dobitima i rizicima koji se odnose na pretrage, upute i tretmane s ciljem da pacienti mogu napraviti informirane izvore i donijeti informirane odluke.	<i>Pacijentima treba dati lako razumljive informacije o tretmanu i informirati ih o bilo kojim pridruženim rizicima s ciljem da se dobije informirani pristanak. Ovo uključuje i opciju da se odbije predloženi tretman.</i> <i>Informacije o svrsi, značaju, dobitima i rizicima predloženih ispitivanja, uputa i tretmana treba oblikovati prema potrebama svakog pacijenta. U određenim situacijama, pristanak u ime pacijenta može dati druga osoba (roditelj, staratelj ili zakonski zastupnik) i isti se može povući sve do otpočinjanja provođenja postupka za koji je informirani pristanak dat.</i>	- Intervju sa članovima tima - Intervju sa pacijentima (4 od 5 potvrđuju) - Pregled odgovorapacijenata na popunjениm anketnim upitnicima - Uvid u proceduru za dobivanje punovažnog informiranog pristanka pacijenta ili drugog lica u ime pacijenta na predložene dijagnostičke i	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 10., čl. 11., čl. 12., čl. 18., čl. 19., čl. 20.</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5., 36.</i> <i>Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)</i>

		<i>Pristanak pacijenta može biti usmeni i pismeni. Pisani pristanak je obavezan za invazivne dijagnostičke i hirurške procedure.</i>	terapijske procedure	
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.6.7 A	Liječnici upoznaju pacijente sa dobrobitima i važnosti doniranja organa te se pacijentu dodatno pojašnjava princip „prepostavljenog pristanka“ i daje mogućnost da potpiše izjavu ukoliko <u>ne želi</u> biti donor organa.	<i>Ovaj razgovor se bilježi u zdravstveni karton.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Intervju sa pacijentima - Uvid u pripremljene prazne i/ili potpisane izjave pacijenata - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju imati zabilježen razgovor) 	<i>Zakon o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja ("SN FBiH", br. 75/09 i 95/17), čl. 6.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.6.8 A	Tim porodične/obiteljske medicine raspolaže ažuriranim informacijama za paciente o federalnim/državnim i lokalnim grupama za međusobnu pomoć i službama za podršku pojedinih populacijskih grupa, uključujući žene, djecu, mentalne bolesnike (protokol o saradnji sa CMZ-om), paciente s karcinomom i hroničnim oboljenjima i s invaliditetom.	<i>Tim porodične/obiteljske medicine u najmanju ruku mora raspolagati s telefonskim brojevima službi i organizacija koje pomažu pacijente. Brošure i pisani materijali o službama za podršku trebalo bi da se nalaze u čekaonici.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Intervju sa liječnikom - Uvid u protokol o saradnji sa CMZ-om, školama, bolnicama, drugim organizacionim jedinicama u ustanovi, vladinim i nevladinim organizacijama 	

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.6.9 C	Tim porodične/obiteljske medicine posjeduje sistem za prijavu korupcije (papirne obrasce, softver) što je navedeno i u informativnim lecima i brošurama.	<i>Sistem za prijavu korupcije obuhvata: priručnik za zaposlene, informativni letak za pacijente, obrazac za prijavu korupcije (papirni obrasci, softver). Prijava korupcije može biti od strane pacijenata kao i od strane osoblja.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u sistem za prijavu korupcije - Uvid u letke i brošure - Uvid u priručnik	<i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 34., st. 2. Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH Confronting Corruption: The Elements of a National Integrity System; TI Source Book 2000</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

POGLAVLJE 2. RAD TIMA

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

39.7 Medicinska evidencija

Standard	Izjava	Reference		
39.7.	Tim obiteljske/porodične medicine čuva odgovarajuću dokumentaciju o bolestima i tretmanima pacijenata u papirnoj i u elektronskoj formi.	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)</i> <i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.7.1 C	Zdravstveni karton pacijenta, odnosno elektronski zapis, sadrži potrebne informacije za identifikaciju pacijenta i za dokumentiranje procjene stanja, tretmana, progresu i ishoda zaštite što je definisano procedurom.	<p><i>Procedura definiše i minimalni skup podataka koji se upisuju u zdravstveni karton.</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata, metodom odabira slučajnog uzorka.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru o sadržaju zdravstvenog kartona i unosu podataka - Uvid u kliničku reviziju medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona) - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 39. i čl. 43.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.7.2 C	Svaki kontakt pacijenta s liječnikom evidentira se u zdravstveni karton, u pisanoj i elektronskoj formi, uključujući konsultacije, kućne posjete, telefonsko i drugo savjetovanje i pružanje zaštite poslije radnog vremena.	<p><i>Bez obzira što su mnoge ambulante primarne zdravstvene zaštite i porodične/obiteljske medicine prešle na računarsko vođenje medicinske dokumentacije, za praksu je sasvim legitimno da ima „papirni sistem“ medicinske dokumentacije. U prijelaznom periodu najčešći oblik bit će tzv. „hibridni sistem“ medicinske dokumentacije, koji se djelomično sastoji od pisanih dokumenata i papirnih zdravstvenih kartona, a djelomično je kompjuteriziran.</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata, metodom odabira slučajnog uzorka.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru o sadržaju zdravstvenog kartona i unosu podataka - Uvid u kliničku reviziju medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona) - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 139., st. 1.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 44., st. 1.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 35., 41.</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. čl. 40. i čl. 41. st. 2.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.7.3 C	Unos podataka u zdravstveni karton je kompletan, tačan i čitak.	<i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata, metodom odabira slučajnog uzorka.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u kliničku reviziju medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona) - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 139., st. 1.</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 44., st.1.</i> <i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 40. i čl. 41. st. 2.</i>
39.7.4 C	Zapisi, otpusna pisma i rezultati pretraga poslagani su hronološki ili su na raspolaganju u elektronskoj formi hronološkim redoslijedom.	<i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata, metodom odabira slučajnog uzorka.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u kliničku reviziju medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona) - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.7.5 C	Postoji označeno mjesto u zdravstvenom kartonu za zapisivanje alergija na lijekove i nepovoljnih reakcija na lijekove i te rubrike su čitko popunjene.	<i>U zdravstveni karton treba zabilježiti alergijske reakcije na lijekove, nepovoljne reakcije na lijekove i medicinska sredstva i druge alergijske reakcije (npr. alergija na ubod ose, pčele i sl., alergija na određenu vrstu hrane npr. orašasto voće, jagode i sl). Obilježavanje treba da bude lako uočljivo (npr. korištenje drukčije boje olovke ili mastila pri pisanju ili podvlačenjem ili markiranjem). Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata, metodom odabira slučajnog uzorka.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u kliničku reviziju medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona) - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata sa alergijama (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 39., st. 1. tč. b)</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 44. st. 1</i>
39.7.6 C	U zdravstvenom kartonu pacijenta jasno su navedene indikacije za hroničnu medikaciju i postoji ažurirana i tačna lista lijekova koje pacijent trenutno uzima.	<i>Lista je na raspolaganju lječniku pri svakoj konsultaciji.</i> <i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata, metodom odabira slučajnog uzorka.</i>	- Uvid u kliničku reviziju medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona) - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 139., st. 1.</i> <i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 39. st. 1. tačka b)</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 44. st. 1.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.7.7 A	Zdravstveni karton sadrži ažurirani kratki pregled (izvod) medicinskih podataka o svim značajnim i trajnim problemima, a postoji učinkovit sistem za održavanje ažurnosti kratkog pregleda medicinskih podataka.	<p><i>Zdravstveni kartoni sadrže tekući i tačan kratki pregled medicinskih podataka što struktorno sadrži:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Tekuće probleme;</i> - <i>Alergije i osjetljivosti;</i> - <i>Riziko faktore (npr. pušenje i alkohol);</i> - <i>Medikaciju, imunizaciju i tekući tretman;</i> - <i>Važne izvode iz porodične i socijalne anamneze;</i> - <i>Prethodne probleme.</i> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata, metodom odabira slučajnog uzorka.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u kliničku reviziju medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona) - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 139. st. 1.</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 39. st. 1.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 44. st. 1.</i></p>

39.8 Registri

Standard	Izjava			Reference
39.8	Tim obiteljske/porodične medicine posjeduje registre o odgovarajućim oboljenjima i bolestima u papirnoj i/ili u elektronskoj formi.			<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12).</i>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.1 C	Svaki registar ima potrebne elemente.	<p><i>Elementi registara su:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ime i prezime pacijenta, - Broj zdravstvenog kartona pacijenta, - Datum upisa u registar, - Datum ispisa iz registra, - Dijagnoza bolesti, - Dijagnoza komorbiditeta, - <i>Ishod liječenja.</i> 	- Uvid u registre	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“ br. 37/12), čl. 15.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.2 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa diabetes mellitusom.	<p><i>Registar ima tražene elemente. U registar se upisuju svi pacijenti kojima je potvrđen diabetes mellitus. Registr je značajan radi provođenja godišnje kliničke revizije. Registr obavezno sadrži sljedeće podatke: broj zdravstvenog kartona, lične podatke pacijenta, zanimanje, datum prijave (postavljanja dijagnoze) i odjave bolesti, utvrđeno oboljenje, odnosno dijagnozu drugih bolesti od značaja za osnovnu bolest, osnovne dijagnostičke (nalazi glukoze u krvi i drugih testova) i terapijske procedure, ishod liječenja.</i></p> <p><i>U cilju efektivnijeg i efikasnijeg rada poželjno je registr pacijenata sa dijabetes mellitusom voditi kroz postojeće medicinske softvere, čime bi se automatski mogao imati uvid u rezultate kliničke revizije za ovu populacionu skupinu pacijenata.</i></p> <p><i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“ br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 3.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.3 C	Tim porodične/ obiteljske medicine ima registar pacijenata s arterijskom hipertenzijom.	<p><i>Registar ima tražene elemente. U registar se upisuju svi pacijenti kojima je potvrđena hipertenzija. Registar je značajan radi provođenja godišnje kliničke revizije.</i></p> <p><i>U cilju efektivnijeg i efikasnijeg rada poželjno je registar pacijenata sa arterijskom hipertenzijom voditi kroz postojeće medicinske softvere, čime bi se automatski mogao imati uvid u rezultate kliničke revizije za ovu populacionu skupinu pacijenata.</i></p> <p><i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.4 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa koronarnom bolešću srca.	<p><i>Registar ima tražene elemente. Ovaj registar je značajan radi provođenja godišnje kliničke revizije. Registar obavezno sadrži sljedeće podatke: broj zdravstvenog kartona, lične podatke pacijenta, zanimanje datum prijave (postavljanja dijagnoze) i odjave bolesti, utvrđeno oboljenje, odnosno dijagnozu drugih bolesti od značaja za osnovnu bolest, osnovne dijagnostičke i terapijske procedure, ishod lječenja. U registar unijeti podatke za tkuću godinu za sve osobe koje su imale infarkt miokarda ili anginu pectoris i koje su uzimale lijekove za tretman koronarne bolesti srca.</i></p> <p><i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.5 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa trenutnom ishemičnom atakom i moždanim udarom.	<p><i>Registar ima tražene elemente. Ovaj registar je značajan radi provođenja godišnje kliničke revizije. Pacijenti s moždanim udarom u registar se unose samo na osnovu nalaza, odnosno u slučaju potvrde dijagnoze nadležne ustanove/specijaliste (CT ili NMR).</i></p> <p><i>U cilju efektivnijeg i efikasnijeg rada poželjno je registar pacijenata sa trenutnom ishemičnom atakom i moždanim udarom voditi kroz postojeće medicinske softvere, čime bi se automatski mogao imati uvid u rezultate kliničke revizije za ovu populacionu skupinu pacijenata.</i></p> <p><i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.6 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa karcinomom.	<p><i>Registar ima tražene elemente. Registr je nužan radi kliničke revizije, praćenja morbiditeta, mortaliteta i procjene svakog slučaja i tretmana.</i></p> <p><i>U cilju efektivnijeg i efikasnijeg rada potrebno je registr pacijenata sa karcinomom voditi kroz postojeće medicinske softvere, čime bi se automatski mogao imati uvid u rezultate kliničke revizije za ovu populacionu skupinu pacijenata.</i></p> <p><i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“ br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 3.</i>
39.8.7 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa težim i dugotrajnim mentalnim problemima.	<p><i>Registar ima tražene elemente. Praktična poteškoća može biti nedostatak definicije šta se podrazumijeva pod težim i dugotrajanjem mentalnim problemima. Pacijenti sa težim i dugotrajanjem mentalnim problemima u registar se unose samo na osnovu nalaza, odnosno u slučaju potvrde dijagnoze nadležne ustanove/specijaliste.</i></p> <p><i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“ br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 3.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.8 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa insuficijencijom lijeve komore.	<i>Registar ima tražene elemente. Zbog kliničkog i socijalnog značaja oboljenja, važno je uredno voditi registar ovih pacijenata.</i> <i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i>	- Intervju sa liječnikom - Uvid u registar	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>
39.8.9 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa hroničnom opstruktivnom bolešću pluća.	<i>Registar ima tražene elemente. Bolesnike je moguće naći pod dijagnozom emfizema. U registar ulaze samo oni pacijenti kod kojih je dijagnoza potvrđena spirometrijom.</i> <i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i>	- Intervju sa liječnikom - Uvid u registar	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tačka 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>
39.8.10 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa bronhijalnom astmom.	<i>Registar ima tražene elemente. Neki pacijenti s astmom imaju zapravo hroničnu opstruktivnu bolest pluća. Dijagnoza se potvrđuje spirometrijom i serijskim mjeranjem peakflow. Iz registra se mogu isključiti pacijenti kojima odgovarajući lijekovi za astmu nisu ordinirani u posljednjih 12 mjeseci.</i> <i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i>	- Intervju sa liječnikom - Uvid u registar	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tačka 7, čl. 15. st. 1, 2, 4</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.8.11 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa epilepsijom koji uzimaju antiepileptike.	<p><i>Registar ima tražene elemente. Svi ostali podaci se mogu naći u kartonu, poput:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijeme postavljanja dijagnoze; - dijagnoza potvrđena testiranjem (EEG); - vrstu i učestalost napada i datum posljednjeg epinapada; - lijekove – vrstu i dozu koja je propisana; - bilo koju nuspojavu i reakciju na lijekove za epilepsiju; - pregled menadžmenta epilepsije i plan zaštite. - Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1., 2. 4.</i>
39.8.12 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa hipotireoidizmom.	<p><i>Registar ima tražene elemente. Dijagnoza se postavlja biohemijski kad postoji redukcija u slobodnom ili ukupnom T4 s porastom TSH u serumu. Za unos u registar traže se pacijenti koji uzimaju thyroxine tablete.</i></p> <p><i>Registar se redovno pregleda najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u registar 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

39.8.13 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa hroničnom bubrežnom insuficijencijom.	<i>Registar ima tražene elemente. Registar se redovno ažurira najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i>	- Intervju s liječnikom - Uvid u registar	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tačka 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>
39.8.14 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata sa kongenitalnim malformacijama.	<i>Registar ima tražene elemente. Registar se redovno ažurira najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i>	- Intervju sa liječnikom - Uvid u registar	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>
39.8.15 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima registar pacijenata – osoba s invaliditetom koji je organizovan po vrsti invaliditeta.	<i>Registar ima tražene elemente. Neophodan je nalaz nadležne komisije o procjeni. Invaliditeti su klasificirani kao: - tjelesni, - senzorni, - intelektualni, itd. Registar se redovno ažurira najmanje jednom godišnje o čemu postoji pisani zapis.</i>	- Intervju sa liječnikom - Uvid u registar	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1. tč. 7, čl. 15. st. 1, 2, 4.</i>

39.9 Poboljšanje sigurnosti i kvaliteta

Standard	Izjava	Reference		
39.9	Tim obiteljske/porodične medicine sprovodi mjere za poboljšanje sigurnosti i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</i> <i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu ("SN FBiH", br. 59/05, 52/11 i 6/17)</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10)</i> <i>Principi upravljanja rizikom, AKAZ 2003 – 2008</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.9.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima uspostavljen sistem kvaliteta koji omogućuje kvalitetne zdravstvene usluge, promociju unapređenja kvaliteta i povećanje sigurnosti pacijenta.	<i>Sistem kvaliteta obuhvata: samoocjenu prakse na temelju standarda, kliničku reviziju, primjenu kliničkih vodilja koje su utemeljene na dokazima, upravljanje rizikom i analizu nepovoljnih događaja, ocjenu zadovoljstva korisnika i razvijen sistem poboljšanja zaštite na temelju žalbi i sugestija korisnika zaštite.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u godišnji plan unapređenja kvaliteta - Uvid u godišnju samoocjenu pridržavanja u odnosu na standarde - Uvid u kliničku reviziju sistema kvaliteta - Uvid u zapisnike sa mjesecnih sastanaka tima 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl.55. st. 1. tačka 3) i st. 3.</i> <i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu ("SN FBiH", br. 59/05, 52/11 i 6/17), čl. 2., čl. 7., čl. 8., čl. 13., čl. 14. i čl. 15.</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 4., čl. 57. i čl. 58.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 5., čl. 43. i čl. 44.</i> <i>Principi upravljanja rizikom, AKAZ 2003 – 2008</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.9.2 C	Tim porodične/obiteljske medicine jednom godišnje redovno provodi reviziju kliničke prakse (samoevaluaciju stručnog rada), prema prioritetima koje je utvrdio AKAZ. Revizije kliničke prakse provodi se prema proceduri.	<p><i>AKAZ je utvrdio prioritete za provođenje revizije kliničke prakse koji su usklađeni sa federalnim prioritetima programa za unapređenje zdravlja (poglavlje 4. Kliničke usluge).</i></p> <p><i>Revizija kliničke prakse se provodi u skladu sa internim aktom zdravstvene ustanove i procedurom. Rezultati revizije kliničke prakse se statistički obrađuju, analiziraju, upoređuju, te se na osnovu njih prave akcioni planovi poboljšanja u svrhu implementiranja promjena koje će dovesti do poboljšanja ishoda, odnosno poboljšanja zdravlja i razmjenu dobre prakse.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u interni akt ustanove - Uvid u proceduru provođenja revizije kliničke prakse - Uvid u izvještaje i akcione planove poboljšanja provedenih revizija kliničke prakse - Intervju sa članovima tima 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu („SN FBIH“, br. 59/05, 52/11 i 6/17), čl. 3., čl. 12., čl. 44. st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBIH“ br. 56/13), čl. 4. st. 2. tačka 1, čl. 57.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBIH“ br. 43/13), čl. 32., čl. 35.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.9.3 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima uspostavljen sistem žalbi, sugestija i pohvala te provodi kvartalnu i godišnju ocjenu žalbi, sugestija i pohvala pacijenata prema proceduri kako bi se dobili ključni podaci za unapređenje prakse i informacije za učenje svih članova tima.	<i>Tim porodične/obiteljske medicine podstiče pacijente na davanje sugestija, žalbi i povratnih informacija u pisanoj formi i usmeno, a koje se evidentiraju, razmatraju i na osnovu njih poduzimaju odgovarajuće aktivnosti.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru postupanja po žalbama - Zapisnici o održanim sastancima - Kvartalni izvještaj o žalbama - Uvid u informativni letak za pacijente - Uvid u obrazac za sugestije i pohvale - Uvid u sandučiće za žalbe, sugestije i pohvale - Uvid u Knjigu za žalbe, sugestije i pohvale - Uvid u analizu na održanim sastancima 	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6., st. 1. tč. 15., čl. 41., čl. 42. i čl. 43.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.9.4 C	Tim porodične/obiteljske medicine može pokazati unapređenje prakse kao rezultat kliničke revizije (kvaliteta propisivačke prakse).	<p><i>Tim porodične/obiteljske medicine provodi program kliničke revizije kod pacijenta sa hroničnom medikacijom na godišnjem nivou, koristeći odobrene kliničke vodilje i institucionalne protokole i može pokazati promjene u praksi kao rezultat kliničke revizije. Za pacijente kojima se propisuju 4 i više lijekova (hronična medikacija) potrebna je revizija barem svakih šest mjeseci (izuzev za OTC i topične lijekove).</i></p> <p><i>Klinička revizija se provodi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u obrasce za kliničku reviziju - Uvid u obrađene rezultate kliničke revizije - Uvid u akcioni plan po pitanju rezultata kliničke revizije 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1.</i></p>

39.10 Evidencije sa ciljem javnozdravstvenog informisanja

Standard	Izjava	Reference		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.10 C	Redovno se popunjavaju evidencije sa ciljem javnodravstvenog informisanja. Redovno se popunjavaju individualne i zbirne evidencije.	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, broj 37/12)</i> <i>Pravilnik o obliku i sadržaju osnovne medicinske dokumentacije („SN FBiH“, broj 61/18, 72/22)</i> <i>Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja individualnih izvještajnih obrazaca i drugih pomoćnih obrazaca za vođenje evidencija („SN FBiH“, broj 61/18, 72/22)</i> <i>Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja i obliku i formi zbirnih izvještajnih obrazaca („SN FBiH“, broj 61/18, 72/22)</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u potpisani Ugovor ili Potvrdu	
39.10.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine je svjestan potpisanoг ugovora doma zdravlja i Zavoda za javno zdravstvo FBiH o unosu podataka u RegiZ.	<i>Ugovor specificira dodjelu VPN konekcije za pojedinu osobu ili za više osoba. VPN (eng. virtual private network) služi osiguranju zaštite podataka, protoku podataka, itd.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u potpisani Ugovor ili Potvrdu	
39.10.2 C	Tim porodične/obiteljske medicine zna ko je odgovorna/ovlaštena osoba za unos podataka u RegiZ.	<i>Odgovorna/ovlaštena osoba je potpisala izjavu o čuvanju podataka.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u imenovanje odgovorne/ovlaštene osobe	

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.10.3 C	Odgovorna/ovlaštena osoba popunjava individualne evidencije jednom mjesечно na nivou zdravstvene ustanove.	<i>Kantonalnom zavodu za javno zdravstvo se evidencija dostavlja pisano i elektronski unosom podataka u RegiZ. Potvrde izdaje ZZJZ FBiH, a na osnovu stanja popunjavanja podataka za pojedine ustanove.</i>	- Intervju sa odgovornom/ovlaštenom osobom - Potvrda da se individualne prijave popunjavaju	
39.10.4 C	Odgovorna/ovlaštena osoba popunjava zbirne evidencije u skladu sa Planom i Programom statističkih istraživanja.	<i>Kantonalnom zavodu za javno zdravstvo se pored elektronskog unosa, zbirne evidencije dostavljaju i u papirnoj formi. Potvrde izdaje ZZJZ FBiH, a na osnovu stanja popunjavanja podataka za pojedine ustanove.</i>	- Intervju sa odgovornom/ovlaštenom osobom - Potvrda da se zbirne prijave popunjavaju	
39.10.5 C	Tim porodične/obiteljske medicine ustanove ima potvrdu poslatu mailom da se evidencije u RegiZ popunjavaju redovno.	<i>Potvrde izdaje ZZJZ FBiH, a na osnovu stanja popunjavanja podataka za pojedine ustanove.</i>	- Uvid u potvrdu	

39.11 Strateški i praktični menadžment

Standard	Izjava	Reference
39.11	Timom porodične/obiteljske medicine se učinkovito upravlja za dobrobit pacijenata i članova tima te za ispunjavanje zakonski i profesionalno definiranih obaveza i odgovornosti.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("SN FBiH", br. 29/05)</i></p> <p><i>Zakon o lijekovima („SG BiH“ br. 58/08)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornošćima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 26/16, 89/18, 23/20 - odluka Ustavnog Suda, 49/21 i 44/22)</i></p> <p><i>Zakon o zaštiti na radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 79/20)</i></p> <p><i>Zakon o zaštiti ličnih podataka ("SG BiH", br. 49/2006, 76/2011 i 89/2011 - ispr.)</i></p> <p><i>Pravilnik o uslovima i načinu sprovođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("SN FBiH", br. 84/2010)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20)</i></p> <p><i>Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom („SN FBiH“ br. 77/08)</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.11.1 A	Članovi tima porodične/obiteljske medicine imaju pristup pravilniku sa svim politikama i procedurama koje se odnose na upravljanje ljudskim resursima.	<i>Politike i procedure odnose se na izbor osoblja pri zapošljavanju, opis posla i ugovor o radu, disciplinsku i žalbenu proceduru zaposlenih, reagiranje na nasilje i seksualno uzinemiravanje na radnom mjestu, radno vrijeme i uvođenje u rad.</i>	<p><i>Uvid u opće akte ustanove:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o radu, - Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, - Pravilnik o radnom vremenu, - Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti, - Ugovori o radu za članove tima. - Uvid u politiku i proceduru upravljanja ljudskim resursima - Uvid u priručnik i proceduru uvođenja novozaposlenog osoblja u rad - Uvid u dokumente kojima se regulira postupanje u slučaju nasilja, uzinemiravanja i seksualnog uzinemiravanja na radnom mjestu - Intervju sa članovima tima 	<p><i>Zakon o radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 26/16, 89/18, 23/20 - odluka Ustavnog Suda, 49/21 i 44/22), čl. 4., čl. 8., čl. 9., čl. 20a.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, 43/13), čl. 35.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.11.2 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima i pridržava se dokumentiranih pravilnika, politika i procedura o zdravlju i sigurnosti pacijenata, osoblja i okoliša.	<p><i>Pravilnici, politike i procedure obuhvataju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - obuku osoblja iz zaštite na radu; - pohranjivanje, korištenje i odlaganje opasnih supstanci; - pohranjivanje lijekova, igala, propisivanje lijekova; - obavezno osiguranje zaposlenih; - protupožarnu zaštitu; - zaštitu od strujnog udara; - zaštitu osoblja od nasilja; - odgovor na slučaj uboda iglom; - imunizaciju osoblja. 	<p>Uvid u opće akte ustanove.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o zaštiti na radu - Pravilnik o protupožarnoj zaštiti - Uvid u politiku o zdravlju i sigurnosti pacijenata i osoblja i zaštiti okoliša - Uvid u proceduru o zdravlju i sigurnosti pacijenata i osoblja i zaštiti okoliša - Uvid u uvjerenje o provjeri znanja iz oblasti zaštite na radu za sve članove tima - Uvid u uvjerenje o provjeri znanja iz oblasti protupožarne zaštite za sve članove tima - Protokol o električnom mjerjenju i ispitivanju - Intervju sa članovima tima 	<p>Zakon o radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 26/2016, 89/2018, 23/2020 - odluka Ustavnog Suda, 49/2021 i 44/22), čl. 55.</p> <p>Zakon o zaštiti na radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 79/20), čl. 4., čl. 36., čl. 49., čl. 64. st.1)</p> <p>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("SN FBiH", br. 29/05)</p> <p>Zakon o lijekovima („SG BIH“ br. 58/08), čl. 92.</p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.11.3 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima pristup svim dokumentiranim politikama i procedurama o kontroli infekcije i primjenjuje ih u praksi.	<p><i>Tim postupa u skladu s opštom politikom zaštite osoblja i pacijenata od infekcije, što obuhvata politike i procedure:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pranju ruku; - održavanju čistoće, - korištenju zaštitnih rukavica, - uklanjanju medicinskog otpada, oštih predmeta odnosno kontaminiranog rublja. <p><i>Svi članovi tima redovno prolaze obuku o kontroli infekcija.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u politiku kontrole infekcija - Uvid u procedure: - Procedura pranja ruku - Procedura čišćenja i održavanju čistoće prostorija i opreme - Procedura za korištenje zaštitnih rukavica - Procedura uklanjanja medicinskog otpada, oštih predmeta i kontaminiranog rublja - Procedura čišćenja, dekontaminacije i sterilizacije instrumenata i 	<p><i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("SN FBiH", br. 29/05), čl. 51.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 35.</i></p> <p><i>Pravilnik o uslovima i načinu sprovođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("SN FBiH", br. 84/10), čl. 4.</i></p> <p><i>Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom („SN FBiH“ br. 77/08), čl. 10.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

			<p>drugog materijala i čuvanje sterilnog materijala</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedura odlaganja iskorištenih oštih predmeta. - Uvid u spisak učesnika obuke o kontroli infekcija - Uvid u kurikulum obuke o kontroli infekcija - Intervju sa članovima tima	
--	--	--	---	--

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.11.4 C	Tim porodične/obiteljske medicine raspolaže s potrebnom opremom, dokumentacijom i procedurama pomoću kojih se osigurava učinkovit proces dekontaminacije i sterilizacije instrumenata.	<i>U proceduri se definiše ko je odgovoran za proces sterilizacije, način bilježenja i kontrole procesa, kada se i kako sterilizu pojedini materijali, način obilježavanja odnosno odvajanja sterilnih i nečistih instrumenata.</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u politiku kontrole infekcija - Uvid u proceduru čišćenja, dekontaminacije i sterilizacije instrumenata i drugog materijala i čuvanje sterilnog materijala - Uvid u knjigu sterilizacije - Intervju sa članovima tima	<i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("SN FBiH", br. 29/05), čl. 51.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 35.</i> <i>Pravilnik o uslovima i načinu sprovođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("SN FBiH", br. 84/10), čl. 4.</i>
10.11.5 C	Tim porodične/obiteljske medicine bezbjedno odlaže iskorištene oštре predmete o čemu postoji i procedura.	<i>Procedura navodi gdje se odlažu iskorišteni oštiri predmeti, način sterilizacije prije deponovanja, kako oni dalje idu na uništavanje te način vođenja dokumentacije o odvozu tog otpada.</i>	- Intervju sa članovima tima - Opservacija ocjenjivača - Uvid u proceduru odlaganja iskorištenih oštirih predmeta	<i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“, br. 29/05), čl. 51., st. 3., tč. 4.</i> <i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 3., st. 2.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.11.6 A	Imunološki status svih članova tima porodične/obiteljske medicine u odnosu na hepatitis B virus evidentira se i ako je potrebito preporučuje se imunizacija i druge vakcinacije po potrebi.	<i>Mjere za sprečavanje i suzbijanje širenja bolničkih infekcija obuhvataju i provođenje preventivnih i specifičnih mjera (imunizacija, imunoprofilaksu, kemoprofilaksu).</i> <i>Ovo se evidentira u HES-u gdje se nalazi i dokaz za ispunjenost ovog kriterija.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru za postupanje u slučaju uboda iglom i drugim oštrim predmetima i postekspozicijska zaštita - Uvid u dokaz o imunološkom statusu osoblja na HBV (provedeno testiranje na markere hepatitis B i imunizacija po shemi gdje je to indicirano	<i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“, br. 29/05), čl. 40., st. 1., tč. 1., čl. 51.</i> <i>Pravilnik o uslovima i načinu sprovođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija („SN FBiH“, br. 84/10), čl. 4. st. 1. tč. 19</i>
39.11.7 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima popis opreme, sistem bilježenja redovne i odgovarajuće inspekcije, kalibracije, održavanja i premještanja opreme, uključujući: odgovarajuću proceduru, imenovan odgovornu osobu; jasnu evidenciju, proceduru o kvarovima i obrazac za prijavu kvarova..	<i>Ocenjivači će potvrditi da li su ispunjeni sljedeći zahtjevi:</i> <i>imenovana je odgovorna osoba;</i> <i>postoji evidencija;</i> <i>izvještava se o kvarovima na opremi.</i>	- Uvid u proceduru redovne i odgovarajuće inspekcije, kalibracije, održavanja i premještanja opreme - Uvid u imenovanje odgovorne osobe - Uvid u evidenciju i obrazac prijave/izvještavanja o kvarovima	<i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 14.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.11.8 C	Tim porodične/obiteljske medicine raspolaže s jasno utvrđenom procedurom za pravljenje rezervnih računarskih kopija podataka, provjeru tih kopija i sigurno pohranjivanje magnetnih i drugih medija s rezervnim podacima.	<p><i>Backup je sigurnosna mjera zaštite i prevencije koja se ogleda u vidu sigurnosnog kopiranja i prebacivanja svih važnih podataka sa računara na drugi pogon ili odgovarajući medij koji se odabere, kao što je CD, DVD ili prenosiva memorija (eksterni hard disk, USB), u intervalima koji su sukladni operativnoj važnosti podataka, kako bi u slučaju kvara računara svi bitni i važni podaci bili spašeni i ponovo dostupni.</i></p> <p><i>Napomena: Podaci koji se obrađuju u ambulantnom informacionom sistemu (AIS) su pod kontrolom nadležnog javnog organa koji u funkciji obrađivača vrši cjelokupan proces upravljanja podacima, uključujući i pravljenje rezervnih kopija (backup), zbog čega timovi porodične/obiteljske medicine koji koriste AIS nisu obavezni ispuniti ovaj kriterij (tražiti izuzeće).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru za pravljenje rezervnih kopija podataka (backup) i njihovo sigurno čuvanje 	

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.11.9 A	Tim porodične/obiteljske medicine ima politiku informacionih sistema odnosno zaštite povjerljivih informacija.	<i>Ovo se odnosi na čuvanje tajnosti podataka o pacijentima i osoblju, jednako u papirnoj i elektronskoj formi.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u politiku povjerljivosti informacija i zaštite ličnih podataka pacijenata i osoblja - Intervju sa članovima tima 	<p><i>Zakon o zaštiti ličnih podataka ("SG BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11 - ispr.), čl. 4, čl. 16.</i></p> <p><i>Zakon o radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 26/16, 89/18, 23/20 - odluka Ustavnog Suda, 49/21 i 44/22), čl. 30.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 6. st. 1. tč. 6, čl. 27., čl. 28., čl. 29.</i></p>

39.12 Uputnice i upućivanja

Standard	Izjava	Reference		
39.12	Pacijenti se upućuju drugim članovima tima porodične/obiteljske medicine, specijalistima u istoj ustanovi ili u drugim ustanovama ukoliko je to potrebno.	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13)</i> <i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12),</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBIH“ br. 56/13)</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBIH“ br. 43/13)</i> <i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022</i>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.12.1 C	Postoji dokumentirana procedura za rutinska i hitna upućivanja pacijenata u druge zdravstvene ustanove.	<i>Procedura predviđa i izjavu da uputnica treba biti čitko popunjena i kao minimum sadržavati:</i> <ul style="list-style-type: none"> - ime i prezime pacijenta s pripadajućim šiframa; - naziv ustanove ili službe u koju se upućuje pacijent; - relevantne informacije iz anamneze sadašnje bolesti i socijalne anamneze; - ime i prezime liječnika koji je uputio pacijenta s pripadajućom šifrom/faksimil. - Procedura sadrži i načine transporta pacijenta do zdravstvenih ustanova. 	- Intervju s članovima tima - Uvid u uputnice - Uvid u proceduru	<i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 36., st. 4., 5., 6.</i> <i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“ br. 37/12), čl. 54., st. 3.</i>

		<p><i>Napomena: ukoliko timovi porodične/obiteljske medicine koriste elektronske uputnice u ambulantnom informacionom sistemu (AIS), koje su kreirane od strane obrađivača, u proceduri treba navesti način popunjavanja uputnica (npr. koje podatke popunjava liječnik, a koje sestra, što ovisi o nivou pristupa AIS).</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.12.2 A	Uputnice sadrže dovoljno informacija za osiguranje kontinuiteta zdravstvene zaštite i optimalno liječenje pacijenta.	<p><i>Uputnica sadrži i :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kratak sažetak problema, ključne nalaze i sadašnji tretman; - razlog za upućivanje i očekivanja od konsultacije. <p><i>Napomena: ukoliko timovi porodične/obiteljske medicine koriste elektronske uputnice u ambulantnom informacionom sistemu (AIS), koje su kreirane od strane obrađivača, ukoliko elektronska uputnica ne sadrži zahtijevane podatke, timovi nisu obavezni ispuniti kriterij (tražiti izuzeće).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s članovima tima - Uvid u uputnice - Uvid u proceduru za rutinska i hitna upućivanja pacijenata u druge zdravstvene ustanove - Uvid u ambulantni informacioni sistem (ukoliko se uputnice kreiraju i šalju elektronskim putem) ili izuzeće. 	<p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 36., st. 3.</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“ br. 37/12), čl. 54., st. 3.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.12.3 A	Tim porodične/obiteljske medicine na odabranom uzorku pacijenata provodi kliničku reviziju i provjerava podesnost, efikasnost i učinkovitost pretraga i upućivanja specijalistima kod svojih pacijenata barem jednom godišnje, nakon čega se poduzimaju aktivnosti na poboljšanju tekuće prakse.	<p><i>Kriteriji koji se mogu koristiti za kliničku reviziju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li su analize rađene u skladu sa kliničkim vodiljama i protokolima? - Da li su urađene pretrage doprinijele bržoj dijagnozi bolesti i uspješnijem liječenju? - Da li ima potrebe da se pacijent uputi specijalisti ili je on u nadležnosti ljekara porodične/obiteljske medicine? - Je li cijena koštanja nepotrebnih pretraga i liječenja previšoka? <p>Napomena: klinička revizija se radi na uzorku 30 zdravstvenih kartona, metodom odabira slučajnog uzorka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s članovima tima - Uvid u obrasce za kliničku reviziju i statističku analizu 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br.43/13), čl. 32., 35., 43.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st.2. tč. 1, č ,01opiužtrl. 57.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.12.4 A	Tim porodične/obiteljske medicine može pokazati da je postigao poboljšanja u praksi nakon kliničke revizije medicinskih pretraga i uputnica specijalistima.	<i>Ovaj kriterij se može vezati na poglavlje Kliničke usluge u kojima se obrađuju i kliničke revizije za konkretnе bolesti.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35., 43. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.12.5 Indikator C	Upućivanja specijalistima.	<i>Indikator se izračunava kao procenat izdatih uputnica specijalisti u odnosu na broj ukupnih pregleda u toku izvještajne godine. Brojnik: ukupan broj uputnica specijalistima nakon prvog pregleda u toku izvještajne godine Nazivnik: ukupan broj prvih pregleda u toku izvještajne godine. Oblik izvještavanja: proporcija na 1000 pregleda.</i>	- Uvid u izračunatu stopu	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.12.6 Indikator C	Upućivanja na laboratorijske pretrage pri prvom kurativnom pregledu.	<p><i>Indikator se izračunava na osnovu revizije 30 zdravstvenih kartona pacijenata . Broj izdatih uputnica na u odnosu na broj pregledanih kartona. Brojnik: ukupan broj uputnica na laboratorijske pretrage nakon prvog pregleda u toku izvještajne godine</i></p> <p><i>Nazivnik: ukupan broj prvih pregleda u toku izvještajne godine.</i></p> <p><i>Oblik izvještavanja: proporcija na 1000 pregleda.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022., 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.19</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.12.7 Indikator C	Upućivanja na RTG pretrage	<p><i>Indikator se izračunava na osnovu revizije 30 zdravstvenih kartona pacijenata . Broj izdatih uputnica RTG u odnosu na broj pregledanih kartona.</i></p> <p><i>Indikator se izračunava kao broj upućivanja na RTG na 1000 pacijenata.</i></p> <p><i>Indikator se odnosi na upućivanja na RTG na nivou primarne zdravstvene zaštite, odnosno doma zdravlja u toku izvještajne godine, a ože upućivati na stepen optimalnog korištenja resursa zdravstvenog sistema i kvalitet pružene zdravstvene zaštite na primarnom nivou zdravstvene zaštite.</i></p> <p><i>Brojnik: ukupan broj uputnica na RTG u toku izvještajne godine</i></p> <p><i>Nazivnik: ukupan broj pregleda u toku izvještajne godine.</i></p> <p><i>Oblik izvještavanja: proporcija na 1000 pregleda.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.17</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.12.8 Indikator C	Upućivanja u bolnicu	<p><i>Indikator se izračunava na osnovu revizije 30 zdravstvenih kartona pacijenata . Broj izdatih uputnica za lab u odnosu na broj pregledanih kartona.</i></p> <p><i>Brojnik: ukupan broj uputnica u bolnicu (radi hospitalizacije, specijalističko-konsultativnog pregleda ili drugih usluga) u toku izvještajne godine</i></p> <p><i>Nazivnik: ukupan broj pregleda u toku izvještajne godine.</i></p> <p><i>Oblik izvještavanja: proporcija na 1000 pregleda.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 5. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, 5.3</i>

39.13 Upravljanje lijekovima

Standard	Izjava	Reference		
39.13	Tim obiteljske/porodične medicine učinkovito i ekonomično propisuje lijekove i pacijentima daje informacije o odgovarajućem korištenju lijekova.	<p><i>Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima („SG BiH“ br. 58/08)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.13.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine je preuzeo mjere kojima je sprječen neovlašten pristup lijekovima i ostalim materijalima koji se nalaze u ambulanti za što postoji i odgovarajuća procedura.	<i>U proceduri se navodi ko ima ovlašten pristup, kako se osigurava od neovlaštenog pristupa, gdje se pohranjuje ključ ormarića, kako se vodi evidencija o upotrebi lijekova, provjeri zaliha te ko je zadužen za tu vrstu provjere.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u imenovanje zadužene osobe - Uvid u evidenciju o čuvanju lijekova - Uvid u proceduru sprečavanja neovlaštenog pristupa lijekovima i ostalom medicinskom materijalu 	<p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 10., st. 2. i 3.</i></p> <p><i>Zakon o lijekovima, („SG BiH“, br. 58/08), čl. 92.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.13.2 C	Materijali sa rokom trajanja (farmaceutski proizvodi, vakcine, potrošni medicinski materijal) se drže i koriste do isteka roka upotrebe. Postoji procedura za provjeru isteka roka materijala sa rokom u ustanovi.	<i>Postoji procedura koja treba obezbijediti da se kontinuirano i sistemski prate, provjeravaju i rotiraju zalihe farmaceutskih proizvoda i vakcina, ali i medicinskog potrošnog materijala koji se drže i koriste u ustanovi do isteka roka upotrebe, kao i postupanje prilikom zbrinjavanja farmaceutskog otpada u slučaju isteka roka. Evidencije treba da budu datirane i potpisane od strane odgovornih lica zaduženih za praćenje roka trajanja.</i>	- Opervacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru za provjeru isteka roka trajanja lijekova, vakcina i medicinskog potrošnog materijala i njihovo odlaganje i uništavanje - Uvid u evidencije o provjeri roka trajanja lijekova	<i>Zakon o lijekovima, („SG BiH“, br. 58/08), čl. 68., st. 2., čl. 90., 91., 92., 93., 94.</i>
39.13.3 C	Svi lijekovi u intervencijama službi/timova zdravstvene ustanove drže se u originalnom pakovanju.	<i>Prepakiranje lijekova, posebno u ampularnom obliku i čuvanje u kutijama koje obilježava osoblje u intervenciji, jedan je od češćih razloga za zamjenu lijeka i pogrešnu aplikaciju.</i>	- Opervacija ocjenjivača	<i>Zakon o apotekarskoj djelatnosti, („SN FBiH“ br. 46/10), čl. 26</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.13.4 C	Pacijentima se daju informacije o propisanim lijekovima, uključujući način njihovog uzimanja, dobrobiti i značajne sporedne efekte.	<i>Nakon informiranja, pacijent daje pristanak za preporučeni tretman, svjestan svih dobiti i rizika takvog tretmana.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s pacijentima - Uvid u odgovore pacijenata u anketnim upitnicima 	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 10., 11., st. 1., tč. 7.</i>
39.13.5 C	U zdravstvenom kartonu su zabilježeni svi lijekovi koji su propisani pacijentu prilikom posjete.	<i>U zdravstveni karton se obavezno vrši unos svih propisanih lijekova, uključujući propisanu količinu i način primjene lijekova.</i> <i>Unos propisanih lijekova u zdravstveni karton se vrši bez obzira da li se lijekovi propisuju u papirnoj i/ili elektronskoj formi.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Uvid u ambulantni informacioni sistem (AIS), ukoliko postoji 	<i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 39. st. 1. tč. b), čl. 40.</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.. st. 3. tačka 7., čl. 44. st. 1.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.13.6 C	Tim porodične/obiteljske medicine raspolaže sa lijekovima i opremom za tretman anafilaksije i drugih hitnih stanja.	<i>Protokol o postupanju pri sumnji na anafilaktički šok je vidno istaknut.</i>	- Opervacija ocjenjivača	<i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“ br. 5/20), čl. 26.</i>
39.13.7 A	Liječnik porodične/obiteljske medicine propisuje lijekove učinkovito i ekonomično i u skladu s medicinom utemeljenom na dokazima.	<i>Liječnik se u propisivanju lijekova rukovodi dobro utemeljenim vodičima za kliničku praksu. Vodilje za kliničku praksu moraju se usvojiti na nivou doma zdravlja.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Pregled kliničkih vodiča - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5, st. 3., tč. 7.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.13.8 A	Ako se u ambulanti redovno administriraju injekcioni neuroleptici, postoji sistem za identifikaciju i praćenje pacijenata koji nisu došli na terapiju.	<p><i>Pacijenti kojima se redovno administriraju injekcioni neuroleptici upisuju se u registar pacijenata sa mentalnim oboljenjima, a praćenje provođenja propisane terapije se može vršiti kroz podsjetnik u obliku kalendara, na način, da se prilikom aplikacije lijeka odredi datum sljedeće aplikacije, te se u kalendar za navedeni datum upisuju podaci o pacijentu, nazivu lijeka, uključujući i broj telefona pacijenta, pratnje ili osobe koja se skrbi za pacijenta.</i></p> <p><i>Pacijentu ili pratnji se zapisuje datum dolaska na propisanu terapiju.</i></p> <p><i>Pacijent ili osoba koja se brine za pacijenta može se pozvati dan prije radi podsjećanja. Ukoliko pacijent ne dođe na propisanu terapiju u zakazani termin, pacijent ili osoba koja se brine za pacijenta se pozivaju da pacijent dođe na terapiju.</i></p> <p><i>Obavezno se vodi evidentiranje dolazaka, odnosno nedolazaka na injekcionu terapiju.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u registar mentalnih oboljenja - Uvid u evidenciju telefonskog pozivanja pacijenata - Uvid u evidenciju pacijenata na injekcionim neurolepticima 	

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.13.9 Indikator C	Stopa izdatih recepata po timu.	<i>Indikator se izračunava na osnovu revizije 30 zdravstvenih kartona unutar svakog tima porodične medicine ponaosob.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022</i>

39.14 Nepovoljni događaji

Standard	Izjava	Uputstvo	Reference	
39.14	Tim obiteljske/porodične medicine vrši analizu nepovoljnih događaja.	<p><i>Postoji pisana procedura kojom se definiju nepovoljni događaji, način prijavljivanja i analiza istih. Članovi tima treba da su upoznati sa postojanjem i sadržajem procedure.</i></p> <p><i>Postoje pisani dokumenti o analizi svakog nepovoljnog događaja.</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu („SN FBiH“ br. 59/05, 52/11, 6/17)</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)</i></p> <p><i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022</i></p>	
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.14.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine ima uspostavljen sistem za prijavu i analizu incidentnih situacija i nepovoljnih događaja. Tim porodične/obiteljske medicine provodi kliničku reviziju kojom analizira nepovoljne događaje.	<p><i>Analiziraju nepovoljne događaje, barem dva puta godišnje. Kao rezultat analize, tim sačinjava akcioni plan poboljšanja.</i></p> <p><i>Postoji datirana, dokumentirana procedura kojom se definiju nepovoljni događaji, način njihovog prijavljivanja, analiza i izrada akcionalih planova sa mjerama koje se poduzimaju s ciljem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u Priručnik za incidentne situacije i nepovoljne događaje - Uvid u Proceduru identificiranja, prijavljivanja, anaiziranja i izvještavanja o nepovoljnim događajima sa obrascem prijave i analize incidentnih situacija i nepovoljnih događaja 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, broj 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu („SN FBiH“ br. 59/05, 52/11, 6/17), čl. 12, 44. st. 2.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<p><i>sprječavanja ponavljanja nepovoljnih događaja.</i></p> <p><i>Procedurom se definiše da se svi nepovoljni događaji (incidenti), koji su nastali za vrijeme pružanja zdravstvene usluge ili u vezi s njom, i koji su rezultirali nemamjernom ili neočekivanom povredom, gubitkom ili štetom po pacijenta ili posjetioca ili su ih mogli prouzrokovati, moraju biti prijavljeni na standardiziranom obrascu.</i></p> <p><i>Obavezno prijavljivanje nepovoljnih događaja omogućiti kroz medicinski softver kako bi se prijava nepovoljnog događaja mogla analizirati u realnom vremenskom roku, odnosno kako bi se blagovremeno moglo reagovati na sprečavanje ponavljanja nepovoljnog događaja iste ili slične vrste.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u analizu i obrađene rezultate analize/kliničke revizije (koja se odvija bar dva puta godišnje) - Uvid u prazne i ispunjene obrasce prijave nepovojnog događaja - Uvid u akcioni plan po pitanju rezultata analize	<p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 8. st. 1.</i></p>
--	--	--	---	--

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.14.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine može pokazati unapređenje prakse kao rezultat revizije nepovoljnih događaja.		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u obrasce za reviziju - Uvid u obrađene rezultate revizije - Uvid u akcioni plan po pitanju rezultata revizije 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i>
39.14.3 Indikator C	Anafilaktički šok	<i>Indikator se izračunava kao broj pacijenata kod kojih je došlo do anafilaktičkog šoka nakon aplikacije lijeka u ambulanti tima.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izračunati indikator 	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 2. Nepovoljni događaji, 2.3</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.14.4 Indikator C	Pojava apscesa nakon IM aplikacije lijeka	<p><i>Indikator se izračunava proporcijom kao broj osoba od 1000 pacijenata koje su u toku izvještajne godine doble lijek intramuskularno i kod kojih se nakon toga razvio apses. Indikator može moći upućivati na neadekvatan način primjene lijeka.</i></p> <p><i>Brojnik: ukupan broj pacijenata kojima se pojavio apses nakon i.m. primjene lijeka u toku izvještajne godine</i></p> <p><i>Nazivnik: ukupan broj svih pacijenata kojima je lijek apliciran i.m.u toku izvještajne godine.</i></p> <p><i>Oblik izvještavanja: proporcija na 1000 pregleda.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 2. Nepovoljni događaji, 2.1</i>

39.15 Profesionalni rad sestre/tehničara u timu porodične/obiteljske medicine

Standard	Izjava	Reference		
39.15	Medicinske sestre/tehničari rad u timu obavljaju prema pravilima struke.	<i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i> <i>Pravilnik o obliku i sadržaju osnovne medicinske dokumentacije („SN FBiH“, br. 72/22)</i> <i>Standardne operativne procedure zdravstvene njage u primarnoj zdravstvenoj zaštiti; Fondacija fami, Sarajevo 2017</i>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.15.1 C	Obim profesionalnog rada koji obavljaju medicinske sestre/tehničari u timu porodične/obiteljske medicine se dokumentira kroz jednoobraznu osnovnu medicinsku dokumentaciju.	<i>Medicinska sestra/tehničar je ravnopravni član tima porodične/obiteljske medicine i odgovorna je za planiranje, upravljanje, sudjelovanje i evaluaciju sestrinske njage u području svojih kompetencija što se dokumentira u Osnovnu medicinsku dokumentaciju PZZ.</i>	- Intervju sa članovima tima	<i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.15.2 C	Osnovna medicinska dokumentacija PZZ podrazumijeva: Obrazac zdravstvene njage za PZZ, Plan zdravstvene njage za hronične bolesnike u PZZ, Evidencija o urađenoj intervenciji medicinske sestre/tehničar, Knjiga o intervencijama medicinske sestre/tehničara PZZ, Protokol naručivanja pacijenata.		- Intervju sa članovima tima	<i>Pravilnik o obliku i sadržaju osnovne medicinske dokumentacije („SN FBiH“, br. 72/22), čl. 4</i>
39.15.3 C	Obim profesionalnog rada koji obavljaju medicinske sestre/tehničari, a posebno njihove uloge su definirani kroz sestrinske procedure.	<i>Obim profesionalnog rada medicinske sestre/tehničara u timu definisane su procedurama : Procedura o mjerjenju tjelesne mase i visine i izračunavanja indexa tjelesne mase(BMI), Intravenska primjena lijeka, Intramuskularna primjena lijeka, Subkutana primjena lijeka, Procedura primjene kiseonika u terapijske svrhe,</i>	- Intervju sa članovima tima - Opservacija ocjenjivača	<i>Zakon o sestrinstvu i primalstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i> <i>Standardne operativne procedure zdravstvene njage u primarnoj zdravstvenoj zaštiti; Fondacija fami, Sarajevo 2017</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

		<p><i>Procedura primjene lijeka inhalacijom,</i></p> <p><i>Procedura snimanja EKG,</i></p> <p><i>Procedura ispiranja uha,</i></p> <p><i>Procedura obrade i previjanja rane,</i></p> <p><i>Pregled stopala i procjena rizika od nastanka „dijabetičnog stopala“,</i></p> <p><i>Promotivno preventivni rad (edukacija i savjetovanje).</i></p>		
--	--	--	--	--

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

POGLAVLJE 3. PROMOCIJA ZDRAVLJA I PREVENCIJA BOLESTI

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

39.16 Podaci i informacije o načinu života i faktorima rizika

Standard	Izjava	Reference		
39.16	Tim obiteljske/porodične medicine utvrđuje zdravstvene potrebe svoje populacije, pruža odgovarajuće preventivne zdravstvene usluge i radi sa svojim pacijentima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom na promociji zdravlja.	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</p> <p>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)</p> <p>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</p> <p>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10)</p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.16.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine prikuplja podatke o faktorima koje predstavljaju rizik za zdravlje pacijenta, uključujući značajne podatke iz lične, porodične i socijalne anamneze; fizičku aktivnost i invaliditet; ranije navike pušenja i trenutni status u pogledu konzumiranja duhana; konzumiranje droga i alkohola.	<p><i>Prikupljanje ovih podataka uglavnom se odnosi na novoregistrirane pacijente kojima se nude konsultacije kako bi se doznale njihove prethodne bolesti, porodična / obiteljska anamneza, socijalni faktori, uključujući zanimanje, način života i dimenzije faktora rizika.</i></p> <p><i>Podaci se evidentiraju u zdravstveni karton, a pacijenti sa značajnim zdravstvenim poremećajima pozivaju se na kontrolne pregledе.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</p> <p>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 6.</p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.16.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine jednom godišnje sprovodi kliničku reviziju na kompletnost podataka unijetih u zdravstveni karton pacijenta.	<p><i>Elementi za reviziju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Evidentirana porodična anamneza - Evidentirani podaci za alergije - Evidentiran pušački status (podatak zadnjih 15 mjeseci) - Evidentirana fizička aktivnost (podatak zadnjih 15 mjeseci) - Evidentiran BMI i obim struka (podatak zadnjih 15 mjeseci) - Evidentirani podaci o konzumaciji alkohola i droga. <p><i>Kroz unos podataka u elektronsku formu zdravstvenog kartona pacijenta, moguće je jednostavnije i brže doći do rezultata kliničke revizije koja se odnosi na kompletnost podataka unijetih u zdravstveni karton pacijenta.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u rezultate kliničke revizije 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 139. st. 1.</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBIH“, br. 37/12), čl. 40. i 41. st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBIH“ br. 56/13), čl. 44. st. 1.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.16.3 C	Tim porodične/obiteljske medicine redovno prikuplja mjerne kliničke podatke koji su značajni za preventivne aktivnosti (barem jednom u pet godina). <i>Ovo se sprovodi za preventivne pregledе i ne odnosi se na pacijente sa evidentiranom bolešću.</i>	<i>Ocenjivači će tražiti dokaz u kartonima pacijenata (starijih od 16 godina) da su provedene sljedeće procedure:</i> <i>mjerenje krvnog pritiska;</i> <i>mjerenje nivoa holesterola, triglicerida i šećera u krvi (za grupu pacijenata gdje je to prema kliničkim vodiljama prikladno);</i> <i>mjerenje tjelesne mase i visine i izračunavanje indeksa tjelesne mase (BMI);</i> <i>postavljanje pitanja o pušenju i davanje savjeta o prestanku pušenja.</i>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Intervju sa članovima tima - Uvid u procedure: - mjerenja krvnog pritiska, - mjerenja nivoa holesterola, triglicerida i glukoze u krvi (GUK), - mjerenja tjelesne mase, visine i obima struka i izračunavanje indeksa tjelesne mase (BMI)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 5., 57.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.16.4 C	Tim porodične/obiteljske medicine vrši ranu detekciju i praćenje razvojnih i drugih poremećaja koji utiču na rani rast i razvoj djece.	<i>Ovaj kriterij ne vrijedi za timove koji nemaju registrovanu djecu do 6 godina starosti.</i>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona – percentilna krivulja (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Uvid u izvještaj patronažne sestre	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i>
39.16.5 C	Tim porodične/obiteljske medicine provodi mjere ranog otkrivanja bolesti kod pacijenata koji spadaju u rizične grupe.	<i>Ocenjivači će pregledati zdravstvene kartone pacijenata u riziku i utvrditi da li su u njima zabilježeni podaci o provođenju mjera ranog otkrivanja bolesti i to:</i> <i>1. uzimanje brisa za Papa test;</i> <i>2. fizički pregled dojke i upućivanje na mamografiju;</i> <i>3. digitalni pregled rektuma i pregled stolice na krv i upućivanje na sigmoidoskopiju;</i> <i>4. digitorektalni pregled i upućivanje na test za prostata specifični antigen i ultrazvučnu dijagnostiku.</i>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Intervju sa članovima tima - Plan preventivnih aktivnosti za pacijente koji spadaju u rizične skupine za tekuću godinu (npr. spisak pacijenta za PAPA test, spisak za okultno krvarenje, spisak za mamaografiju, PSA, itd.)	<i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.16.6 A	Pacijenti u ambulanti porodične/obiteljske medicine imaju pristup raznim informacijama u pisanoj formi i pristupačno za slijepu osobu o uobičajenim akutnim i hroničnim stanjima i oboljenjima kao i obitnim organizacijama u zajednici ili grupama za podršku.		<ul style="list-style-type: none"> - Opervacija ocjenjivača - Intervju sa članovima tima 	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 9. st. 1. i 4. tč. c)</i>

39.17 Podsjetnici - prevencija				
Standard	Izjava	Uputstvo	Reference	
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.17	Tim porodične/obiteljske medicine koristi sistem podsjetnika da bi omogućio sistematsku preventivnu zaštitu i rano otkrivanje bolesti.	<i>Sistem za podsjećanje/upozorenje koristi se skupa s osiguranjem kontinuiteta zdravstvene zaštite. Pozivajući pacijente na preventivne aktivnosti, putem pisama podsjećanja ili na tekuću edukaciju, podržava se predanost pacijenata u samozaštiti zdravlja, lojalnost pripadajućem timu i dugoročna zaštita.</i>		
A	Tim porodične/obiteljske medicine koristi boje za sistematsko obilježavanje zdravstvenih kartona za prilagodljivu preventivnu zaštitu.	<i>Sistem podsjećanja obuhvata, između ostalog, dječiju imunizaciju, cervikalne briseve, mamografiju, godišnju medicinsku provjeru zdravstvenog stanja, vakcinaciju protiv gripa, imunizaciju putnika. Svaka ustanova ima slobodu da razvije sistem koji njihovoj ustanovi najbolje odgovara.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Intervju sa članovima tima (4 od 5 potvrđuju) 	

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.17.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine koristi kompjuterizirani sistem podsjetnika s ciljem podsjećanja pacijenata na vršenje preventivnih aktivnosti.	<i>Sistem podsjećanja obuhvata, između ostalog, dječiju imunizaciju, cervikalne briseve, mamografiju, godišnju medicinsku provjeru zdravstvenog stanja, vakcinaciju protiv gripa, imunizaciju putnika. Svaka ustanova ima slobodu da razvije sistem koji njihovoj ustanovi najbolje odgovara.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Intervju sa članovima tima (4 od 5 potvrđuju) - Intervju sa pacijentima (4 od 5 potvrđuju) - Uvid u odgovore pacijenata na anketnim upitnicima 	

39.18 Saradnja na planu promocije zdravlja i prevencije bolesti

Standard	Izjava	Uputstvo	Reference
39.18	Tim porodične/obiteljske medicine usko sarađuje s organizacijama koje se bave promocijom zdravlja i prevencijom bolesti.	<p><i>Promotivno -preventivne aktivnosti uključuju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>saradnju s priznatim javnozdravstvenim programima i lokalnim inicijativama na promociji zdravlja;</i> - <i>razvoj usluga u skladu s potrebama osjetljivih grupa pacijenata;</i> - <i>podsticanje osjetljive grupe pacijenata na učešće u aktivnostima promocije zdravlja, kao što su skrining dojke, cervicalni brisevi, prestanak pušenja i ostali programi promocije zdravog načina života;</i> - <i>zajednički rad s matičnim domom zdravlja i drugim ustanovama na razvoju inicijativa u zajednici kako bi se zadovoljile zdravstvene potrebe korisnika/pacijenata.</i> 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.18.1 A	Tim porodične/obiteljske medicine organizira promotivno-preventivne aktivnosti i usko sarađuje s organizacijama koje pružaju programe promocije zdravlja i prevencije bolesti.	<p><i>Promotivno-preventivne aktivnosti uključuju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - saradnju s priznatim javnozdravstvenim programima i lokalnim inicijativama na promociji zdravlja, - razvoj usluga u skladu s potrebama osjetljivih grupa pacijenata, - podsticanje osjetljive grupe pacijenata na učešće u aktivnostima promocije zdravlja, kao što su skrining dojke, cervikalni brisevi, prestanak pušenja i ostali programi promocije zdravog načina života, - zajednički rad s matičnim domom zdravlja i drugim ustanovama na razvoju inicijativa u zajednici kako bi se zadovoljile zdravstvene potrebe korisnika /pacijenata. 	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u izvještaje 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 10., st. 1., tč. 11.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6. st. 1. tč. 14., čl. 40.</i></p>

39.19 Grupno savjetovanje

Standard	Izjava			Reference
39.19	Tim porodične/obiteljske medicine koristi metode grupnog zdravstvenog savjetovanja da bi omogućio aktivnu preventivnu zaštitu pacijentima s utvrđenim faktorima rizika i hroničnim oboljenjima.			<p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</i></p>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.19.1 A	Tim porodične/obiteljske medicine održava grupna savjetovanja najmanje jednom godišnje za registrovane grupe pacijenta sa sljedećim faktorima rizika:	<p><i>Grupna savjetovanja za registriranu grupu pacijenata sa faktorima rizika, osim informacija o štetnom uticaju faktora rizika, obuhvataju i promociju zdravlja i zdravih stilova života, kao i prevenciju bolesti.</i></p> <p><i>Pacijentima se uz grupno savjetovanje daje i pisani informativni materijal, a prisustvo pacijenata grupnom savjetovanju se evidentira.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaje, odnosno zapisnike / evidencije prisustva grupnom savjetovanju - Uvid u promotivni informativni materijal - Intervju sa članovima tima 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8, st. 2. tč. 1., 2. i 3.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 6. st. 1. tč. 14, čl. 40.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.19.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine održava grupno savjetovanje najmanje jednom godišnje o seksualno-reprodukтивном zdravlju.	<p><i>Grupno savjetovanje o seksualno-reprodukтивном zdravlju može se odnositi na savjetovanje o seksualnosti i reprodukciji, planiranju porodice, z zaštitu od neželjene trudnoće i sporlno prenosivih bolesti, prevenciju seksualnog zlostavljanja i sl.</i></p> <p><i>Pacijentima se uz grupno savjetovanje daje i pisani informativni materijal, a prisustvo grupnom savjetovanju se evidentira.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaje, odnosno zapisnike / evidencije prisustva grupnom savjetovanju - Uvid u promotivni informativni materijal - Intervju sa članovima tima 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 12. st. 2. tč. 9.</i>

39.20 Preventivne kliničke usluge

Standard	Izjava	Reference
39.20	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu nudi preventivne mjere i informacije o očuvanju zdravlja.</p> <p>Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu nudi i obezbjeđuje preventivne mjere i informacije o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povišenom pritisku - pušenju, - očuvanju umjerene tjelesne mase, - alkoholizmu i korištenju zabranjenih droga, - imunizaciji/cijepljenju, - preventabilnim karcinomima (između ostalih, to su karcinom dojke, grlića materice, prostate, debelog crijeva, kože).	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“, br. 29/05)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i></p> <p><i>Pravilnik o načinu sprovođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse, protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj opbavezi („SN FBiH“, br. 22/07),</i></p> <p><i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine vrši prevenciju bolesti i daje informacije o očuvanju zdravlja što se bilježi u zdravstveni karton.	<i>Tim porodične/obiteljske medicine vrši prevenciju bolesti i daje informacije pacijentima ili njihovoj pravnici o očuvanju zdravlja, što se bilježi u zdravstvenom kartonu (razni savjeti npr. o fizičkoj aktivnosti, zdravoj ishrani, zdravim stilovima življenja, dolazak na preventivne pregledе rizičnih skupina, savjeti o prestanku pušenja, konzumiranju alkohola, edukacija o samokontroli npr. mjerena GUK-a, krvnog pritiska i sl.). Svim pacijentima koji spadaju u rizične grupe se bilježe antropometrijska mjerena (visina, težina i obim struka) i indeks tjelesne mase (BMI).</i>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Intervju sa članovima tima	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i>

39.20.2 Prevencija hipertenzije

Standard	Izjava	Reference
39.20.2	Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu obezbjeđuje preventivne mjere i informacije o povišenom pritisku.	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</p> <p>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</p> <p>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</p> <p>ECS/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension. Eur Heart J. 2019 Feb 1; 40(5):475</p> <p>National Clinical Guideline Centre. Hypertension-The clinical management of primary hypertension in adult, 2011</p> <p>2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: Developed by the Task Force for cardiovascular disease prevention in clinical practice with representatives of the European Society of Cardiology and 12 medical societies With the special contribution of the European Association of Preventive Cardiology (EAPC), European Heart Journal, Volume 42, Issue 34, 7 September 2021, Pages 3227–3337</p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.2.1 C	U zdravstvenim kartonima se bilježi krvni pritisak u prethodnih 5 godina kod pacijenata koji imaju 45 godina i više.	<p><i>Svim pacijentima koji imaju 45 godina i više, a nemaju potvrđenu hipertenziju, prilikom posjeti liječniku potrebno je uraditi mjerenje krvnog pritiska i vrijednost zabilježiti u zdravstveni karton (najmanje jednom u prethodnih pet godina).</i></p> <p><i>Za zdrave ljudе sa optimalnim pritiskom (<120/80 mmHg) pritisak se mjesni na pet godina ili češće ukoliko ima potrebe za tim. Pacijentima sa normalnim pritiskom (120-129/80-84 mmHg) pritisak se mjeri svake tri godine. Pacijentima sa povиšenim normalnim pritiskom (130-139/85-89 mmHg) se pritisak mjeri na godišnjem nivou radi mogućnosti da ode u hipertenziju.</i></p>	- Uvid u zapise o mjerjenju krvnog pritiska u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježenu vrijednost krvnog pritiska, barem jednom u prethodnih pet godina)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>ECS/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension. Eur Heart J. 2019 Feb 1; 40(5):475</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.2.2 C	Tim porodične/obiteljske medicine, osim preventivnih mjera, pacijentu nudi i informacije o povišenom pritisku. Svim pacijentima u riziku se daju savjeti na koji način da preveniraju hipertenziju	<p><i>Savjetovanje o prevenciji hipertenzije obuhvata pacijente sa nezdravim životnim navikama i faktorima rizika, kao što su pozitivna porodična anamneza, visoko normalne vrijednosti krvnog pritiska, nepravilna ishrama sa prekomjernim unosom soli (natrijuma) i šećera, povišene vrijednosti masnoća, prekomjerna tjelesna težina, gojaznost, pušenje, konzuimiranje alkohola, fizička neaktivnost, izloženost stresu itd.</i></p> <p><i>Savjetovanje se može odnositi na pravilnu ishranu, ograničen unos soli, regulaciju tjelesne težine, prakticiranje svakodnevne fizičke aktivnosti, prestanak pušenja, ograničavanje unosa alkohola, redovne kontrole i samokontrola krvnog pritiska. Savjetovanja se bilježe u zdravstveni karton (u formi kratke i jasne izjave), a pacijentima se daje pisani informativni materijal.</i></p>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen savjet)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.2.3 C	Tim porodične/obiteljske medicine redovno kontroliše nivo LDL-C u krvi pacijenta. Standardna praksa kod monitoringa je 6-12 mjeseci.	<p><i>Vodići preporučuju ciljane vrijednosti LDL-C:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <1.4 mmol/L (55mg/dL) kod vrlo rizičnih pacijenata, - <1.8 mmol/L (<70 mg/dL) kod visoko rizičnih pacijenata, - <2.6 mmol/L (<100 mg/dL) kod umjerenog rizičnih pacijenata i - <3.0 mmol/L (<116 mg/dL) kod nisko rizičnih grupa pacijenata. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen savjet) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: Developed by the Task Force for cardiovascular disease prevention in clinical practice with representatives of the European Society of Cardiology and 12 medical societies With the special contribution of the European Association of Preventive Cardiology (EAPC), European Heart Journal, Volume 42, Issue 34, 7 September 2021, Pages 3227–3337</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.2.4 Indikator C	Procenat pacijenata sa hipertenzijom i pritiskom nižim od 140/90 mmHg.	<i>Indikator se izračunava kao procenat broja pacijenata sa hipertenzijom sa krvnim pritiskom nižim od 140/90 mmHg u posljednjih 12 mjeseci prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona. Indikator upućuje na optimalan tretman pacijenata sa hipertenzijom</i> <i>Isključni podaci: pacijenti koji ne boluju od hipertenzije.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteti i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, 2022, 6.</i> <i>Indikatori kvaliteti i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.7.</i> <i>National Clinical Guideline Centre. Hypertension-The clinical management of primary hypertension in adult, 2011</i>

39.20.3 Pušački status

Standard	Izjava	Reference		
39.20.3	Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu nudi preventivne mjere i informacije o pušenju.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.3.1 C	U zdravstvenim kartonima se bilježi pacijentov pušački status.	<p><i>Pušački status pacijenta se evidentira kao:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pušač – od kad puši, koliko puši - nepušač – da li je ikada pušio, - bivši pušač – od kada ne puši. <p><i>Podatak o pušačkom statusu se redovno ažurira jednom godišnje, a može se upisivati ili u zdravstveni karton ili u sestrinsku dokumentaciju zajedno sa ostalim podacima.</i></p>	<p>- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen pušački status barem jednom godišnje)</p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.3.2 C	<p>Tim porodične/obiteljske medicine, osim preventivnih mjera, pacijentu nudi i informacije o pušenju.</p> <p>Svim pacijentima koji su aktivni pušači se daju savjeti o načinima odvikavanja i prestanka pušenja.</p>	<p><i>Savjetovanje o odvikavanju i prestanku pušenja obuhvata informacije o štetnosti duhanskog dima, kako za aktivne pušače, tako i za sve koji borave u prostorijama gdje se puši (pasivno pušenje).</i></p> <p><i>Savjetovanje o prestanku pušenja se može odnositi na pronađenje razloga za prestanak pušenja, promjene životnih navika, izbjegavanje prostorija u kojima se puši, upotrebu sredstava koja olakšavaju prestanak pušenja i stručnu pomoć u odvikavanju.</i></p> <p><i>Savjetovanja se bilježe u zdravstveni karton, a pacijentima se daje pisani informativni materijal.</i></p> <p><i>Pod savjetovanjem se podrazumijeva:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - savjet – jasna i kratka izjava, - savjetovanje – planirani susreti u kojima se provodi tačno određeni postupak (4 – 5 susreta); - medikamentozna terapija. 	<p>- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen savjet)</p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.3.3 Indikator C	Procenat pacijenata koji su pušači (aktivni i bivši)	<i>Indikator se izračunava kao procenat broja pacijenata koji aktivno puše i broja pacijenata koji su bivši pušači prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona evidentiranih pušača. Indikator upućuje na svjesnost pacijenata o štetnosti pušenja na njihovo i zdravlje okoline.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.5</i>
39.20.3.4 Indikator C	Procenat dokumentiranih savjetovanja o prestanku pušenja.	<i>Indikator se izračunava kao procenat zabilježenog pušačkog statusa (aktivnih i bivših pušača) i zabilježenih usmenih i pismenih savjetovanja o prestanku pušenja prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona evidentiranih pušača. Indikator upućuje na posvećenost zdravstvenih radnika prema smanjivanju broja pušača.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.6</i>

39.20.4 Indeks tjelesne mase

Standard	Izjava	Reference		
39.20.4	Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu nudi preventivne mjere i informacije o očuvanju umjerene tjelesne mase.	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</p> <p>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10). Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</p> <p>A health professionals guide for using the new WHO growth charts. Pediatr Child Health, 2010 Feb; 15(2). 84.98</p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.4.1 C	U zdravstveni karton pacijenta se bilježi indeks tjelesne mase (BMI) i obim struka.	<p>Za izračunavanje indeksa tjelesne mase (BMI), potrebno je izvršiti mjerjenja i u zdravstveni karton pacijenta i/ili sestrinsku dokumentaciju za praćenje mjernih podataka koja je dio zdravstvenog kartona zabilježiti vrijednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tjelesne mase, - tjelesne visine, - indeksa tjelesne mase (BMI), - obima struka. <p>Mjerni podaci o tjelesnoj masi i visini, vrijednosti BMI i obima struka ažuriraju se jednom godišnje. Navedene mjerne podatke treba bilježiti za sve rizične grupe pacijenata, uključujući i osobe koje nemaju potvrđenu dijagnozu oboljenja, imaju prekomjernu masu ili su gojazni ili imaju pozitivnu porodičnu anamnezu.</p>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona osoba sa prekomjernom tjelesnom masom (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno da imaju zabilježene podatke tjelesne mase i visine, BMI i obima struka, barem jednom godišnje)	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</p> <p>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</p> <p>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.4.2 C	U zdravstveni karton pacijenta dječjeg uzrasta se bilježi praćenje ranog rasta i razvoja djece.	<p><i>Za djecu i omladinu do 19 godina starosti potreban je i unos u percentilne krivulje (prema SZO), a prema kojima se prati stanje uhranjenosti i tjelesnog rasta i razvoja ove populacije.</i></p> <p><i>Redovna procjena rasta i težine treba da se desi kod svake posjetе zdravog djeteta u intervalima na:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 7-14 dana od rođenja, - dva mjeseca po rođenju, - četiri mjeseca, - šest mjeseci, - devet mjeseci, - 12 mjeseci, - 18 mjeseci , - 24 mjeseca i nakon toga - nakon svake napunjene godine života od druge godine života, <p><i>Rast treba pratiti i kod akutnih posjeta liječniku jer bolest može uticati na tjelesnu težinu.</i></p>	<p>- Uvid u 20 zdravstvenih kartona osoba sa prekomjernom tjelesnom masom (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno da imaju zabilježene podatke tjelesne mase i visine, BMI i obima struka, barem jednom godišnje)</p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBIH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBIH“ br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBIH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p> <p><i>A health professionals guide for using the new WHO growth charts. Pediatr Child Health, 2010 Feb; 15(2). 84.98</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.4.3 C	<p>Tim porodične/obiteljske medicine, osim preventivnih mjera, pacijentu nudi i informacije o očuvanju umjerene tjelesne mase.</p> <p>Svim pacijentima sa visokim indeksom tjelesne mase se daju savjeti o smanjenju tjelesne mase.</p>	<p><i>Savjetovanje o smanjenju prekomjerne tjelesne mase i gojaznosti obuhvata informacije o štetnosti prekomjerne tjelesne mase i gojaznosti koji su jedan od vodećih faktora rizika za nastanak mnogih hroničnih nezaraznih oboljenja.</i></p> <p><i>Savjetovanje o smanjenju prekomjerne tjelesne mase i gojaznosti se može odnositi na promjene loših životnih navika, posebno promjene načina ishrane s ciljem postepenog i postojanog smanjenja tjelesne mase i unapređenje zdravlja. Osim promjene načina ishrane, odrasle osobe treba da su svakodnevno fizički aktivne, u skladu sa preporukom lječnika.</i></p> <p><i>Savjetovanja se bilježe u zdravstvene kartone.</i></p> <p><i>Pod savjetovanjem se podrazumijeva:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - savjet – jasna i kratka izjava, - savjetovanje – planirani susreti u kojima se provodi tačno određeni postupak (4 – 5 susreta); - medikamentozna terapija. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u 20 zdravstvenih kartona osoba sa prekomjernom tjelesnom masom (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen savjet) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>

39.20.5 Upotreba alkohola i droga

Standard	Izjava	Reference		
39.20.5	Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu nudi preventivne mjere i informacije o alkoholizmu i korištenju ilegalnih droga.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.5.1 C	U zdravstveni karton pacijenta se zavodi prekomjerna upotreba alkohola i drugih droga.	<p><i>Podatak o prekomjernoj upotrebi alkohola i drugih droga se bilježi u zdravstveni karton i redovno se ažurira jednom godišnje, upisivanjem ili u zdravstveni karton ili u sestrinsku dokumentaciju zajedno sa ostalim podacima.</i></p>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji prekomjerno konzumiraju alkohol i droge (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježene podatke o prekomjernoj upotrebi alkohola i drugih droga barem jednom godišnje)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5 Uputstvo</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.5.2 C	<p>Tim porodične/obiteljske medicine, osim preventivnih mjera, pacijentu nudi i informacije o alkoholizmu i korištenju zabranjenih droga.</p> <p>Pacijentima koji prekomjerno konzumiraju alkohol i druge droge se daju savjeti o načinima prestanka i upućuju se na programe u zajednici.</p>	<p><i>Savjetovanje o prekomjernoj upotrebi alkohola i drugih droga može da se odnosi na štetnost alkohola i droga na fizičko i psihičko zdravlje same osobe koja konzumira alkohol i droge, ali i na nepovoljan uticaj i na zdravlje članova njegove obitelji, na osobe iz njegovog okruženja i iz radne sredine.</i></p> <p><i>Savjetovanja o načinima prestanka upotrebe alkohola i drugih droga, kao i upućivanja na programe odvikavanja u zajednici se bilježe u zdravstvene kartone.</i></p> <p><i>Pod savjetovanjem se podrazumijeva:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - savjet – jasna i kratka izjava, - savjetovanje – planirani susreti u kojima se provodi tačno određeni postupak (4 – 5 susreta); - medikamentozna terapija. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji prekomjerno konzumiraju alkohol i droge (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen savjet) - Uvid u informativni materijal 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>

39.20.6 Imunizacija				
Standard	Izjava	Reference		
39.20.6	Tim porodične/obiteljske medicine nudi preventivne mjere i informacije o imunizaciji/cijepljenju.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“ br. 29/05)</i></p> <p><i>Pravilnik o načinu sprovođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse, protiv zaraznih bolesti te osobama koje se podvrgavaju toj obavezi ("SN FBiH", br. 22/07)</i></p> <p><i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.6.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine daje roditeljima informativne letke o važnosti i kalendar imunizacije/cijepljenja djece, uključujući i kalendar imunizacije.	<i>Informisanje se može vršiti putem oglasne ploče, informativnih letaka, postera, ekrana i sl.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u informativne letke, afiše, postere i slično - Uvid u oglasnu ploču 	<i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“ br. 29/05), čl. 40.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.6.2 C	Imunizacija djece se vrši prema kalendaru imunizacije/cijepljenja.	<p><i>Prije provođenja planiranog vakcinisanja/cijepljenja, vrši se pregled djeteta radi utvrđivanja zdravstvenog stanja, uključujući i utvrđivanje eventualnih kontraindikacija za vakcinisanje što se bilježi u zdravstveni karton.</i></p> <p><i>Kalendar imunizacije/cijepljenja djece mora biti aktuelan za tekuću kalendarsku godinu sukladno Naredbi o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti i vidno istaknut na oglasnoj ploči.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Uvid u kalendar imunizacije 	<p><i>Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“ br. 29/05), čl. 40., 44.</i></p> <p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Pravilnik o načinu sprovođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse, protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi ("SN FBiH", br. 22/07), čl. 4., čl. 5., čl. 7.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.6.3 C	U slučaju pristanka ili odbijanja roditelja na imunizaciju/cijepljenje djece i starih osoba, takva odluka se bilježi u zdravstveni karton.	<p><i>U zdravstveni karton se nakon saopštavanja informacija s ciljem donošenja informiriranog pristanka roditelja ili pacijenta, upisuje odluka o pristanku ili odbijanju imunizacije.</i></p> <p><i>Odbijanje imunizacije se bilježi na obrascu izjave o odbijanju predloženog tretmana, koji se čuva u zdravstvenom kartonu. Ukoliko roditelj ili pacijent odbije davanje pisane izjave o odbijanju imunizacije, sačinjava se službena zabilješka.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Uvid u popunjene (ukoliko ih je bilo) i prazne obrasce izjave o odbijanju tretmana - Uvid u službenu zabilješku (ukoliko se odbije popuniti i potpisati pisana izjava o odbijanju imunizacije) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6. st. 1. tačka 5, čl. 19.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.6.4 C	Pacijentima preko 65 godina starosti se daju savjeti o važnosti imunizacije/cijepljenja protiv gripe.	<i>Savjetovanja o važnosti imunizacije protiv gripe daju se svim pacijentima starijim od 65 godina sa komorbiditetima (dijabetes, visok pritisak, srčani bolesnici i sl.). Savjetovanja se bilježe u zdravstveni karton. Pod savjetovanjem se podrazumijeva:</i> <ul style="list-style-type: none"> - savjet, kao jasnu i kratku izjavu koja se zabilježi u karton - savjetovanje kroz planirane susrete u kojima se provodi tačno određeni postupak (4 – 5 susreta) - medikamentozna terapija. 	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen savjet)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8. Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40. Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i>
39.20.6.5 Indikator C	Stopa vakcinisanih protiv gripe starosti 65 godina i više.	<i>Indikator se izračunava kao procenat zabilježenih savjetovanja osoba starosti 65 godina i više o koristima vakcinacije/cijepljenja protiv gripe u odnosu na ukupan broj osoba starosti 65 godina i više registriranih u timu i prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona. Indikator upućuje na svjesnost i educiranost starijih osoba o koristima vakcine protiv gripe.</i> <i>Brojnik: broj osoba starosti 65 godina i više koji su vakcinisani protiv gripe</i> <i>Nazivnik: ukupan broj osoba starosti 65 godina i više registriranih u timu</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.13.</i>

39.20.7 Preventabilni karcinomi

Standard	Izjava	Uputstvo	Reference	
39.20.7	Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu nudi preventivne mjere i informacije o preventabilnim karcinomima.	<p><i>U preventabilne karcinome spadaju, između ostalih i:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - karcinom dojke, - karcinom grlića maternice, - karcinom prostate, - karcinom debelog crijeva, - karcinomi kože. 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i></p>	
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.7.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine posjeduje i koristi vodilje za karcinome razvijene u skladu sa medicinom utemeljenom na dokazima.	<p><i>Kliničke vodilje za karcinome su skup preporuka koje se temelje na dokazima i stručnom mišljenju o najboljim praksama za dijagnozu, liječenje i praćenje različitih vrsta karcinoma.</i></p> <p><i>Cilj kliničkih vodilja je poboljšati kvalitetu i ishode zdravstvene skrbi za pacijente sa karcinomom.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u pristupačne kliničke vodilje za karcinome (karcinom dojke, grlića materice, prostate, debelog crijeva, kože itd.) 	<p><i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.7.2 C	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pacijentu nudi preventivne mjere o preventabilnim karcinomima.</p> <p>U zdravstveni karton se bilježe preventivne mjere koje se odnose na skrining preventabilnih karcinoma.</p>	<p><i>U preventabilne karcinome spadaju, između ostalih i:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - karcinom dojke, - karcinom grlića maternice, - karcinom prostate, - karcinom debelog crijeva, - karcinomi kože. <p><i>Podaci o skriningu dojke, grlića materice, prostate, debelog crijeva itd. se bilježe u zdravstveni karton.</i></p>	<p>- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježene podatke o skriningu npr. Papa test, mamografija i sl.).</p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 40.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.7.3 C	Tim porodične/obiteljske medicine, osim preventivnih mjera, pacijentima nudi i informacije o preventabilnim karcinomima. Rizične grupe pacijenata se savjetuju o skriningu i samopregledu.	<i>Rizične grupe pacijenata za karcinom dojke, grlića materice, prostate, debelog crijeva ili kože, savjetuju se individualno ili grupno o skriningu i samopregledu, što se bilježi u zdravstveni karton. Savjetovanja koja se sprovode pojedinačno ili u manjim ciljnim grupama se osim u karton, bilježe i putem spiska prisutnih uz njihov potpis.</i>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući, odnosno imati zabilježen savjet) - Uvid u izvještaj/spisak sa održanih grupnih savjetovanja i edukacija	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 40.</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 5.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2.</i> <i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.7.4 C	Rizične grupe preventabilnih karcinoma se upućuju na skrining.	<i>Upućivanje rizičnih grupa se može provoditi po preporuci liječnika ili u okviru skrining programa koji se organiziraju od strane nadležnih zdravstvenih institucija (ministarstvo, zavodi zdravstvenog osiguranja, zavodi za javno zdravstvo).</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Plan preventivnih aktivnosti za pacijente koji spadaju u rizične skupine za tekuću godinu (npr. spisak pacijenta za PAPA test, spisak za okultno krvarenje, spisak za mamaografiju, PSA, itd.) - Uvid u skrining programe 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 8.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBIH", br. 40/10), čl. 40.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBIH“ br. 56/13), čl. 5.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBIH“ br. 43/13), čl. 6. st. 2</i> <i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.7.5 Indikator C	Procenat žena starosti između 20 i 65 godina kod kojih je u kartonu upisan nalaz Papa testa.	<p><i>Indikator se izračunava kao procenat žena starosti između 20 i 65 godina.kod kojih je u zdravstveni karton upisan najmanje jedan nalaz Papa testa u prethodne tri godine prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona ciljne skupine žena.</i></p> <p><i>Indikator je značajan jer upućuje na svjesnost i edukovanost pacijentica o važnosti skrininga na rak grlića maternice.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022,</i> <i>6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.11</i> <i>American Cancer Society, American Society for Colposcopy and Cervical Pathology, and American Society for Clinical Pathology Screening Guidelines for the Prevention and Early Detection of Cervical Cancer. Am J Clin Pathol 2012; 137:516-542</i>
39.20.7.6 Indikator C	Procenat žena starosti između 40 i 74 godina kod kojih je u kartonu upisan nalaz mamografskog pregleda dojki u zdravstveni karton prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona.	<p><i>Indikator se izračunava kao procenat žena starosti između 40 i 74 godina.kod kojih je u posljednjih godinu dana upisan nalaz mamografskog pregleda dojki u zdravstveni karton prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona.</i></p> <p><i>Indikator je značajan jer upućuje na svjesnost i edukovanost pacijentica o važnosti skrininga na rak grlića maternice.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022,</i> <i>6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.12</i> <i>NCCN Guidelines Breast Cancer Screening and Diagnosis 2013</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.20.7.7 Indikator C	Procenat registrovanih korisnika starijih od 50 godina kojima je urađen test na krvarenje u stolici (hemokult test)	<p><i>Indikator se izračunava kao procenat osoba starosti 50 godina i više koji su u toku izveštajne godine bili testirani na krvarenje u stolici prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona.</i></p> <p><i>Indikator je značajan jer upućuje na prevenciju i stepen orijentiranosti zdravstvene ustanove ka prevenciji kao strateškom određenju u pogledu osiguranja zdravlja pacijenata.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.14</i>

POGLAVLJE 4. KLINIČKE USLUGE

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

39.21 Koronarna bolest srca

Standard	Izjava	Reference
39.21	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa koronarnom bolesti srca u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od koronarne bolesti srca. Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od koronarne bolesti srca (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od koronarne bolesti srca. Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa koronarnom bolesti srca.</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBIH“ br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBIH“ br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBIH“ br. 43/13)</i></p> <p><i>National Clinical Guideline Centre, Hypertension - The Clinical management of primary hypertension in adult, 2011</i></p> <p><i>ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34(38): 2949-3003</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.21.1 A	Menadžment koronarne bolesti srca: dijagnostika.	<p><i>Dijagnostička metoda kojom se sigurno potvrđuje koronarna bolest srca je koronografija. Pozitivan ergometrijski test upućuje na koronarnu bolest srca.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje na 20 zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca.</i></p> <p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.21.2 A	Menadžment koronarne bolesti srca: prevencija – posljednji krvni pritisak < 140/90 mm Hg, mjerенog u zadnjih 15 mjeseci.	<i>U primarnoj prevenciji ciljna vrijednost krvnog pritiska je manja od 140/90 mmHg, dok je u sekundarnoj preveciji kod osoba kod kojih je utvrđena koronarna bolest, preboljeli infarkt miokarda, cerebrovaskularni insult, dijabetes i bolesti bubrega ciljna vrijednost pritiska manja od 130/80 mmHg.</i> <i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. National Clinical Guideline Centre. Hypertension-The clinical management of primary hypertension in adult, 2011
39.21.3 C	Menadžment koronarne bolesti srca: posljednji krvni pritisak mjerенog u zadnjih 15 mjeseci.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. National Clinical Guideline Centre. Hypertension-The clinical management of primary hypertension in adult, 2011

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.21.4 A	Terapija koronarne bolesti srca: antitrombocitna (antiagregaciona) terapija.	<i>U zdravstveni karton zabilježena propisana antitrombocitna (antiagregatna) terapija. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.21.5 A	Terapija koronarne bolesti srca: betablokatori i/ili blokatori kalcijumskih kanala.	<i>U zdravstveni karton zabilježena propisana terapija: betablokatori i/ili blokatori kalcijumskih kanala. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. <i>ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34(38): 2949-3003</i></i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.21.6 A	Terapija koronarne bolesti srca: ACE inhibitori	<i>U zdravstveni karton zabilježena propisana terapija: ACE inhibitori.</i> <i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.21.7 A	Menadžment koronarne bolesti srca: prevencija - posljednje mjerjenje ukupnog holesterola $\leq 5 \text{ mmol/l}$, mjereno u zadnjih 15 mjeseci.	<i>U primarnoj prevenciji, posljednji zabilježen ukupni holesterol manji od 5.0 mmol/, dok u sekundarnoj prevenciji kod bolesnika s utvrđenom kardiovaskularnom bolešću te dijabetičara ukupni holesterol manji od 4.5 mmol/L.</i> <i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.21.8 C	Menadžment koronarne bolesti srca: posljednje mjerjenje ukupnog holesterola mjereno u zadnjih 15 mjeseci.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primalstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.21.9 A	Menadžment koronarne bolesti srca i insuficijencije lijeve komore: dijagnostika.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primalstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.21.10 A	Menadžment koronarne bolesti srca i insuficijencije lijeve komore: terapija.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od koronarne bolesti srca jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primalstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>

39.22 Tranzitorna ishemična ataka i moždani udar

Standard	Izjava	Reference		
39.22	<p>Tim obiteljske/porodične medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa tranzitornom ishemičnom atakom i moždanim udarom u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata sa tranzitornom ishemijskom atakom i moždanim udarom.</i></p> <p><i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata sa tranzitornom ishemijskom atakom i moždanim udarom (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata sa tranzitornom ishemijskom atakom i moždanim udarom.</i></p> <p><i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa tranzitornom ishemijskom atakom i moždanim udarom.</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.22.1 A	<p>Menadžment suspektnog moždanog udara: dijagnostika.</p>	<p><i>Dijagnostičke metode kojim se potvrđuju tranzitorna ishemična ataka i moždani udar su CT ili MR mozga.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od tranzitorne ishemične atake i moždanog udara jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.22.2 A	Menadžment tranzitorne ishemične atake i moždanog udara: prevencija – posljednji krvni pritisak < 140/90 mm Hg, mjerенog u zadnjih 15 mjeseci.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od tranzitorne ishemične atake i moždanog udara jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. National Clinical Guideline Centre. Hypertension-The clinical management of primary hypertension in adult, 2011</i>
39.22.3 C	Menadžment tranzitorne ishemične atake i moždanog udara: posljednji krvni pritisak mjerен u zadnjih 15 mjeseci.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od tranzitorne ishemične atake i moždanog udara jednom godišnje.</i> <i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. National Clinical Guideline Centre. Hypertension-The clinical management of primary hypertension in adult, 2011</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.22.4 A	Menadžment tranzitorne ishemične atake i moždanog udara: antitrombocitna ili antikoagulantna terapija.	<i>U zdravstveni karton zabilježena propisana antitrombocitna ili antikoagulantna terapija.</i> <i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od tranzitorne ishemične atake i moždanog udara jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.22.5 A	Menadžment tranzitorne ishemične atake i moždanog udara: prevencija – posljednje mjerjenje ukupnog holesterola $\leq 5 \text{ mmol/l}$, mjereno u posljednjih 15 mjeseci.	<i>U prevenciji tranzitorne ishemične atake i moždanog udara posljednji zabilježen ukupni holesterol manji od 5.0 mmol/L je zabilježen u pacijentov zdravstveni karton.</i> <i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od tranzitorne ishemične atake i moždanog udara jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.22.6 A	Menadžment tranzitorne ishemične atake i moždanog udara: posljednje mjerjenje ukupnog holesterola mjereno u zadnjih 15 mjeseci.	<p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od tranzitorne ishemične atake i moždanog udara jednom godišnje.</i></p> <p><i>Traženo se bilježi u pacijentov zdravstveni karton.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

39.23 Diabetes mellitus

Standard	Izjava	Reference
39.23	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa diabetes mellitus-om u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p>Napomena: Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata sa diabetes mellitus-om.</p> <p>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata sa diabetes mellitus-om (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata sa diabetes mellitus-om</p> <p>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa diabetes mellitus-om.</p>	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</p> <p>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, bro.56/13)</p> <p>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022</p> <p>Mancia G, Fagard R, Narkiewicz et al. 2013 ESH/ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34: 2159-2219</p> <p>American Diabetes Association-Standards of Medical Care in Diabetes 2013. Diabetes Care 2013; 36(1):11-66</p> <p>International Diabetes Federation, Global Guideline for Type 2 Diabetes 2012</p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.1 C	Menadžment diabetes mellitus-a: indeks tjelesne mase i obim struka.	<i>U zdravstveni karton i/ili sestrinsku dokumentaciju redovno se bilježe podaci o tjelesnoj masi i visini, te indeks tjelesne mase (BMI) i obim struka. Mjerni podaci se ažuriraju barem jednom godišnje. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.23.2 A	Menadžment diabetes mellitus-a: posljednji krvni pritisak < 140/90 mmHg, mjereno u posljednjih 15 mjeseci.	<i>U prevenciji diabetes mellitusa ciljna vrijednost krvnog pritiska je manja od 140/90 mmHg. Ukoliko pacijent dobro podnosi terapiju ciljana vrijednost bi trebala biti 130/80mmHg i niža. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. <i>Mancia G, Fagard R, Narkiewicz, et al. 2013 ESH/ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34: 2159-2219</i></i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.3 A	Menadžment diabetes mellitus-a: posljednji krvni pritisak < 140/90 mmHg, mjerенog u posljednjih 15 mjeseci.	<p><i>U prevenciji diabetes mellitusa ciljna vrijednost krvnog pritiska je manja od 140/90 mmHg. Ukoliko pacijent dobro podnosi terapiju ciljana vrijednost bi trebala biti 130/80mmHg i niža.</i></p> <p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p> <p><i>Mancia G, Fagard R, Narkiewicz, et al. 2013 ESH/ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34: 2159-2219</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.4 C	Menadžment diabetes mellitus-a: posljednji krvni pritisak mjerеног u zadnjih 15 mjeseci.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. Mancia G, Fagard R, Narkiewicz, et al. 2013 ESH/ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34: 2159-2219
39.23.5 C	Menadžment diabetes mellitus-a: skrining retine u posljednjih 15 mjeseci.	<i>Skrining retine je u posljednjih 15 mjeseci zabilježen u zdravstevni karton. Ukoliko nije zabilježen nalaz skrininga retine, u zdravstvenom kartonu mora postojati dokaz da je liječnik izdao uputnicu za skrining retine. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.6 C	Menadžment diabetes mellitus-a: testiranje neuropatije u posljednjih 15 mjeseci monofilamentom i zvučnom viljuškom.	<p><i>U zdravstveni karton mora biti zabilježeno testiranje neuropatije monofilaamentom i zvučnom viljuškom u posljednjih 15 mjeseci.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>
39.23.7 C	Menadžment diabetes mellitus-a: zabilježen HbA1c u posljednjih 15 mjeseci.	<p><i>U zdravstveni karton mora biti zabilježena vrijednost HbA1c u posljednjih 15 mjeseci. Ukoliko nalaz HbA1c nije zabilježen, mora postojati dokaz da je liječnik izdao uputnicu.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.8 C	Menadžment diabetes mellitus-a: testiranje na mikroalbuminuriju i/ili proteinuriju u posljednjih 15 mjeseci.	<i>U zdravstveni karton mora biti zabilježena vrijednost testiranja na mikroalbuminuriju u posljednjih 15 mjeseci. Ukoliko nalaz mikroalbuminurije nije zabilježen, mora postojati dokaz da je liječnik izdao uputnicu. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primalstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.23.9 C	Menadžment diabetes mellitus-a: posljednji HbA1c u zadnjih 15 mjeseci.	<i>U zdravstvenom kartonu je zabilježeno da je posljednja vrijednost HbA1c u zadnjih 15 mjeseci. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primalstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. American Diabetes Association-Standards of Medical Care in Diabetes 2013. Diabetes Care 2013; 36(1):11-66</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.10 A	Menadžment diabetes mellitus-a: posljednji HbA1c 7% ili veći u posljednjih 15 mjeseci.	<p><i>U zdravstvenom kartonu je zabilježeno da je posljednja vrijednost HbA1c u zadnjih 15 mjeseci 7,0% ili veća. U slučaju da je zabilježena vrijednost HbA1c 7,0% i veća, u kartonu treba biti zabilježeno da je tim poduzeo korektivne mjere koje se mogu odnositi na korekciju unosa hrane, povećanje tjelesne aktivnosti, korekciju upotrebe oralnih antidijabetika, korekcija inzuliinske terapije i slično.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.11 C	Menadžment diabetes mellitus-a: terapija – ACE inhibitori (A2 antagonisti) kod pacijenata sa proteinurijom ili mikroalbuminurijom u posljednjih 15 mjeseci.	<p><i>U zdravstveni karton je zabilježena terapija: ACE inhibitora, A2 antagonistika kod pacijenata s proteinurijom ili mikroalbuminurijom.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.
39.23.12 A	Menadžment diabetes mellitus-a: posljednje mjerjenje ukupnog holesterola ≤ 5.0 mmol/l te triglicerida 1.7mmol/l i manje mjerenih u posljednjih 15 mjeseci.	<p><i>U prevenciji diabetes mellitusa posljednji zabilježen ukupni holesterol u zdravstveni karton pacijenta je manji od 5.0 mmol/L i trigliceridi 1.7 mmol/l i manje.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. American Diabetes Association-Standards of Medical Care in Diabetes 2013. Diabetes Care 2013; 36(1):11-66

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.14 C	Menadžment diabetes mellitus-a: posljednje mjerjenje ukupnog holesterola i triglicerida mjerenih u zadnjih 15 mjeseci.	<p><i>U prevenciji diabetes mellitusa u zdravstveni karton pacijenta je zabilježen zadnji nalaz na ukupni holesterol i trigliceridi.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od diabetes mellitus-a jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57. <i>American Diabetes Association-Standards of Medical Care in Diabetes 2013. Diabetes Care 2013; 36(1):11-66</i>
39.23.15 Indikator C	Procenat pacijenata sa diabetes mellitus-om kod kojih je zabilježen skrining retine u prethodnih 15 mjeseci.	<i>Indikator se izračunava kao procenat pacijenata sa diabetes mellitus-om kod kojih je zabilježen skrining retine u prethodnih 15 mjeseci prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona. Indikator je značajan jer upućuje na optimalan tretman pacijenata sa diabetes mellitus-om.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.8</i> <i>International Diabetes Federation, Global Guideline for Type 2 Diabetes 2012</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.16 Indikator C	Procenat pacijenata sa diabetes mellitus-om kod kojih je zabilježeno testiranje neuropatije sa zvučnom viljuškom i monofilament u prethodnih 15 mjeseci.	<p><i>Indikator se izračunava kao procenat broja pacijenata koji boluju od diabetes mellitus-a kod kojih je zabilježeno testiranje neuropatije prema podacima 30 zdravstvenih kartona registriranih dijabetičara.</i></p> <p><i>Testiranje neuropatije podrazumijeva skrining za distalnu simetričnu polineuropatiju (DPN) barem jednom godišnjem ispitivanjem osjećaja bola (eng. pin prick), vibratoričnog senzibiliteta (korištenjem zvučne viljuške), ispitivanjem osjećaja pritiska plantarne strane stopala (korištenjem monofilamenta) i ispitivanje Ahilovog refleksa.</i></p> <p><i>Indikator je značajan jer upućuje na optimalan tretman pacijenata sa diabetes mellitus.</i></p>	- Uvid u izračunati indikator	<p><i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.9.</i></p> <p><i>American Diabetes Association-Standards of Medical Care in Diabetes 2013. Diabetes Care 2013; 36(1):11-66</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.23.17 Indikator C	Procenat pacijenata sa diabetes mellitus-om kod kojih je posljednji nalaz HbA1C 7,0% ili manji.	<i>Indikator se izračunava kao procenat pacijenata sa diabetes mellitus kod kojih je posljednji nalaz HbA1c 7,0% ili manji prema podacima pregleda 30 zdravstvenih kartona Indikator je značajan jer upućuje na optimalan tretman pacijenata sa diabetes mellitus.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022, 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.10. American Diabetes Association-Standards of Medical Care in Diabetes 2013. Diabetes Care 2013; 36(1):11-66</i>

39.24 Karcinom

Standard	Izjava			Reference
39.24	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa karcinomom u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata oboljelih od karcinoma.</i></p> <p><i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od karcinoma (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od karcinoma.</i></p> <p><i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata oboljelih od karcinoma.</i></p>			<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</p> <p>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</p> <p>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</p>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.24.1 C	Menadžment pacijenata sa karcinomom: imenovanje kontakt osobe za kontakte s oboljelima unutar njihove porodice.	<p><i>Imenovanje kontakt osobe se upisuje u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od karcinoma jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od karcinoma (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</p> <p>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</p> <p>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.24.2 A	Menadžment pacijenata sa karcinomom: informacije o specijalističkim terapijskim protokolima.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od karcinoma jednom godišnje.</i> <i>Liječnik u timu porodične/obiteljske medicine u karton pacijenta upisuje provedenu bolničku terapiju.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od karcinoma (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i> <i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i>
39.24.3 C	Menadžment pacijenata sa karcinomom: protokoli za palijativnu zaštitu.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od karcinoma jednom godišnje.</i> <i>Protokol ili procedura regulišu upućivanje pacijenta na palijativnu skrb (bolница, palijativni centri i sl.).</i> <i>Sprovedena skrb se upisuje u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u proceduru upućivanja pacijenata na palijativnu skrb - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od karcinoma (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i> <i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.24.4 C	Menadžment pacijenata sa karcinomom: savjetovanje članove porodice.	<p><i>Članovi porodice se savjetuju o propisanoj terapiji za tretman bola, prevenciji dekubitusa, enteralnoj prehrani, njezi pacijenta i sl. U zdravstveni karton mora biti zabilježen kratak sadržaj datog savjeta uz navođenje kome je savjet dat.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od karcinoma jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od karcinoma (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p> <p><i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.24.5 C	Menadžment pacijenata sa karcinomom: skrining rizičnih grupa na karcinom grlića materice (Papa-test).	<p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od karcinoma jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Pacijenti sa već postavljenom dijagnozom karcinoma, predstavljaju rizičnu skupinu za oboljevanje i od drugih vrsta karcinoma stoga je neophodno обратити pažnju на skrining testove/провере (Papa test, skrining dojki: inspekcija, palpacija, kolposkopija, UZ ili mamografija dojke, pregled na okultno krvarenje, digitorektalni pregled, kolonoskopija), а све у цију раног откривања других karcinoma.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od karcinoma (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p> <p><i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Влада FBiH 2011.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.24.6 C	Menadžment pacijenata sa karcinomom: skrining za karcinom dojke.	<p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od karcinoma jednom godišnje.</i></p> <p><i>Skrining dojke podrazumijeva:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - inspekciju i palpaciju, - ultrazvuk i - mamografiju. - <i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i> <p><i>Pacijenti sa već postavljenom dijagnozom karcinoma, predstavljaju rizičnu skupinu za oboljevanje i od drugih vrsta karcinoma stoga je neophodno obratiti pažnju na skrinig testove/preglede (Papa test, skrining dojki: inspekcija, palpacija, UZ ili mamografija dojke, pregled na okultno krvarenje, digitorektalni pregled, kolonoskopija), a sve u cilju ranog otkrivanja drugih karcinoma.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od karcinoma (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p> <p><i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.24.7 A	Menadžment pacijenata sa karcinomom: skrining kolorektalnog karcinoma.	<p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od karcinoma jednom godišnje.</i></p> <p><i>Skrining podrazumijeva:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pregled na okultno krvarenje, - digitorektalni pregled, - kolonoskopiju. - <i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i> <p><i>Pacijenti sa već postavljenom dijagnozom karcinoma, predstavljaju rizičnu skupinu za oboljevanje i od drugih vrsta karcinoma stoga je neophodno obratiti pažnju na skrinig testove/preglede (Papa test, skrining dojki: inspekcija, palpacija, ultrazvuk ili mamografija dojke, pregled na okultno krvarenje, digitorektalni pregled, kolonoskopija), a sve u cilju ranog otkrivanja drugih karcinoma.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od karcinoma (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p> <p><i>Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.24.8 Indikator C	Procenat pacijentica starosti između 20 i 65 godina kod kojih je zabilježen nalaz Papa testa u kartonu.	<i>Indikator se izračunava kao procenat broja pacijentica kojima je upisan nalaz Papa testa u zadnje tri godine prema podacima 30 zdravstvenih kartona.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022., 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.11.</i> <i>American Cancer Society, American Society for Colposcopy and Cervical Pathology, and American Society for Clinical Pathology Screening Guidelines for the Prevention and Early Detection of Cervical Cancer. Am J Clin Pathol 2012; 137:516-542</i>
39.24.9 Indikator C	Procenat pacijentica starosti između 40 i 74 godine kod kojih je u kartonu upisan nalaz mamografskog pregleda dojki.	<i>Indikator se izračunava kao procenat broja pacijentica kojima je upisan nalaz mamografije u posljednjih godinu dana prema podacima 30 zdravstvenih kartona.</i>	- Uvid u izračunati indikator	<i>Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022., 6. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine, 6.12.</i> <i>NCCN Guidelines Breast Cancer Screening and Diagnosis 2013</i>

39.25 Bronhijalna astma

Standard	Izjava	Reference		
39.25	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa bronhijalnom astmom u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i> <i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od bronhijalne astme.</i> <i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od bronhijalne astme (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od bronhijalne astme.</i> <i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa bronhijalnom astmom.</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.25.1 A	<p>Menadžment pacijenata sa bronhijalnom astmom: dijagnostika korištena pri inicijalnoj dijagnozi i dodatnim pretragama.</p>	<p><i>Dijagnostička metoda: funkcionalno ispitivanje spirometrijom.</i></p> <p><i>U zdravstvenom kartonu mora postojati zabilježen nalaz spirometrijskog ispitivanja.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od bronhijalne astme jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od bronhijalne astme (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.25.2 A	Menadžment pacijenata sa bronhijalnom astmom: kontrola simptoma astme.	<i>U kontroli simptoma bronhijalne astme koristi se mjerjenje vršnog protoka u ekspiriju (PEF). Vrijednost PEF se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i> <i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od bronhijalne astme jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona koji boluju od bronhijalne astme (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.25.3 C	Menadžment pacijenata sa bronhijalnom astmom: u kliničkoj reviziji se prate i: Evidentiran pušački status i savjetovanje o prestanku pušenja, Vakcinacija protiv gripe u prethodnom razdoblju od 01.09 do 31.03., Savjetovanje o vakcinaciji protiv gripe.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od bronhijalne astme jednom godišnje.</i> <i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona koji boluju od bronhijalne astme (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>

39.26 Epilepsija

Standard	Izjava			Reference
39.26	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa epilepsijom u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od epilepsije.</i></p> <p><i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od epilepsije (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od epilepsije.</i></p> <p><i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa epilepsijom.</i></p>			<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.26.1 A	Menadžment pacijenata s epilepsijom: učestalost epi-napada.	<i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od epilepsije jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od epilepsije (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.26.2 A	Menadžment pacijenata s epilepsijom: klinička revizija terapije.	<p><i>Klinička revizija terapije se provodi svakih 6-12 mjeseci radi utvrđivanja učinkovitosti i sigurnosti terapije i prilagođavanja doze lijeka.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od epilepsije jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od epilepsije (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>
39.26.3 A	Menadžment pacijenata s epilepsijom: pacijenti koji primaju terapiju bez epi-napada u posljednjih 12 mjeseci.	<p><i>U zdravstvenom kartonu pacijenata s epilepsijom koji primaju terapiju nije zabilježen nijedan epi napad u zadnjih 12 mjeseci.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od epilepsije jednom godišnje. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od epilepsije (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) ili, ukoliko nema toliko pacijenata u timu, uvid u kartone pacijenata pri čemu 4/5 kartona moraju biti zadovoljavajuće 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

39.27 Hronična opstruktivna plućna bolest

Standard	Izjava	Reference
39.27	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa hroničnom opstruktivnom plućnom bolesti (HOPB) u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata koji bolju od hronične opstruktivne plućne bolesti.</i></p> <p><i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od hronične opstruktivne plućne bolesti (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od hronične opstruktivne plućne bolesti.</i></p> <p><i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa hroničnom opstruktivnom plućnom bolesti.</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>The Global Asthma Report 2022. Int J Tuberc Lung Dis 2022; 26 (Supp 1): 1-104</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.27.1 A	Menadžment pacijenata sa hroničnom opstruktivnom plućnom bolesti: dijagnostika.	<p><i>Dijagnoza se postavlja na osnovu anamnestičkih podataka o pušenju ili velikoj izloženosti aerozagađenju na radnom mjestu i životnoj sredini, fizikalnog pregleda i funkcionalnih ispitivanja.</i></p> <p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od hronične opstruktivne bolesti pluća jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>
39.27.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine dijagnosticira hroničnu opstruktivnu plućnu bolest upotrebom spirometra.	<p><i>Zlatni standard u dijagnostici hronične opstruktivne plućne bolesti je spirometrija. U zdravstvenom kartonu mora postojati zabilježen nalaz spirometrijskog ispitivanja.</i></p> <p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od hronične opstruktivne bolesti pluća jednom godišnje.</i></p>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.27.3 A	Tim porodične/obite ljske medicine redovno prati hroničnu opstruktivnu plućnu bolest upotrebom spirometra.	<p><i>Medicinska funkcija pluća se kontroliše i redovno prati:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kod dijagnoze/početka tretmana, - 3-6 mjeseci nakon početka tretmana, - a potom periodično, barem jednom svake 1-2 godine, ali i češće kod pacijenata u riziku od astme i onih sa teškom astmom. <p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od hronične opstruktivne bolesti pluća jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p> <p><i>The Global Asthma Report 2022. Int J Tuberc Lung Dis 2022; 26 (Supp 1): 1- 104</i></p>
39.27.4 A	Menadžment pacijenata sa hroničnom opstruktivnom plućnom bolesti: inhalirajuća terapija.	<p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od hronične opstruktivne bolesti pluća jednom godišnje.</i></p> <p><i>Ovo uključuje i savjetovanje pacijenata o korištenju inhalatorne terapije uz demonstraciju postupka sukladno proceduri. Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) - Uvid u proceduru savjetovanja pacijenata o korištenju inhalatorne terapije 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.27.5 C	<p>Menadžment pacijenata sa hroničnom opstruktivnom plućnom bolesti; u kliničkoj reviziji se prate i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evidentiran pušački status i savjetovanje o prestanku pušenja, - Vakcinacija protiv gripe u prethodnom razdoblju od 01.09 do 31.03., - Savjetovanje o vakcinaciji protiv gripe, - FEV1, - PEF i - Egzacerbacija. 	<p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od hronične opstruktivne bolesti pluća jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

39.28 Hipotireoidizam

Standard	Izjava			Reference
39.28	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa hipotireoidizmom u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od hipotireoidizma.</i></p> <p><i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od hipotireoidizma (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od hipotireoidizma.</i></p> <p><i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa hipotireoidizmom.</i></p>			<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</p> <p>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</p>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.28.1 A	Menadžment pacijenata sa hipotireoidizmom: funkcionalni testovi štitnjače.	<p><i>Dijagnoza hipotireoidizma se postavlja na osnovu:</i></p> <p><i>ultrazvuka štitnjače funkcionalnih testova štitnjače određivanjem serumskog TSH i hormona štitnjače (tiroksin).</i></p> <p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od hipotireoidizma jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</p> <p>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</p> <p>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</p>

39.29 Mentalna oboljenja

Standard	Izjava	Reference
39.29	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa mentalnim oboljenjima u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od mentalnih oboljenja.</i></p> <p><i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od mentalnih oboljenja (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od mentalnih oboljenja.</i></p> <p><i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa mentalnim oboljenjima.</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Politika i strategija za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja u FBiH (2012 – 2020), Vlada FBiH 2011.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.29.1 A	Menadžment pacijenata sa mentalnim problemima: klinička revizija terapije, fizičkog statusa i aranžmana sa centrom za mentalno zdravlje i/ili bolničkom zaštitom.	<p><i>Klinička revizija terapije i fizičkog statusa se provodi svakih 6-12 mjeseci u skladu sa aranžmanom centra za mentalno zdravlje i/ili bolničkom zaštitom.</i></p> <p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od mentalnih oboljenja jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>
39.29.2 A	Menadžment pacijenata sa mentalnim problemima: nivo litija u krvi u posljednjih šest mjeseci kod pacijenata koji koriste litij.	<p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od mentalnih oboljenja jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u zdravstvene kartone pacijenata koji koriste litij u terapiji	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.29.3 A	Menadžment pacijenata sa mentalnim problemima: nivo serumskog kreatinina i TSH u kod pacijenata na terapiji litijem u posljednjih 15 mjeseci kod pacijenata koji koriste litij.	<i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od mentalnih oboljenja jednom godišnje.</i>	- Uvid u zdravstvene kartone pacijenata koji koriste litij u terapiji	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.29.4 A	Menadžment pacijenata sa mentalnim problemima: nivo litija u terapijskom rasponu u posljednjih šest mjeseci kod pacijenata koji koriste litij.	<i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju jednom godišnje na 20 zdravstvenih kartona oboljelih od mentalnih oboljenja.</i>	- Uvid u zdravstvene kartone pacijenata koji koriste litij u terapiji	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>

39.30 Arterijska hipertenzija (HTA)

Standard	Izjava	Reference		
39.30	<p>Tim porodične/obiteljske medicine pruža kliničke usluge pacijentima sa arterijskom hipertenzijom (HTA) u skladu sa relevantnim kliničkim vodiljama i protokolima.</p> <p><i>Napomena:</i></p> <p><i>Klinička revizija se radi na uzorku od 30 zdravstvenih kartona pacijenata koji boluju od arterijske hipertenzije (HTA).</i></p> <p><i>Ukoliko u timu ima manje od 30 pacijenata oboljelih od arterijske hipertenzije (za kliničku reviziju), odnosno manje od 20 za pregled uvidom u zdravstvene kartone, uzimaju se u obzir zdravstveni kartoni svih pacijenata oboljelih od arterijske hipertenzije.</i></p> <p><i>Izvor podataka o broju oboljelih je registar pacijenata sa mentalnim oboljenjima.</i></p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.30.1 C	<p>Menadžment pacijenata sa HTA: krvni pritisak registrovan u proteklih 3-6 mjeseci.</p>	<p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od HTA jednom godišnje.</i></p>	<p>- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)</p>	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.30.2 A	Menadžment pacijenata sa HTA: postignuta ciljna vrijednost pritiska (140/90 mmHg).	<p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od HTA jednom godišnje.</i></p> <p><i>Kriterij je zadovoljen ako je 16 od 20 kartona zadovoljavajuć.</i></p> <p><u><i>Obratiti pažnju na to da li je pacijent dijabetičar ili bubrežni bolesnik, ciljane vrijednosti su niže.</i></u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primajstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>
39.30.3 C	Menadžment pacijenata sa HTA: evidentiran pušački status u kartonu u zadnjih 15 mjeseci.	<p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od HTA jednom godišnje.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući) 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primajstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.30.4 C	Menadžment pacijenata sa HTA: evidentirana težina i BMI u kartonu u zadnjih 15 mjeseci.	<p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od HTA jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>
39.30.5 C	Menadžment pacijenata sa HTA: evidentirano u kartonu u zadnjih 15 mjeseci: - analiza urina, - profil lipida i ukupan holesterol, - glukoza, - kreatinin, - elektroliti.	<p><i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta.</i></p> <p><i>Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od HTA jednom godišnje.</i></p>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.30.6 C	Menadžment pacijenata sa HTA: evidentirano savjetovanje u kartonu u zadnjih 15 mjeseci o: <ul style="list-style-type: none"> - prestanku pušenja, - ishrani, - fizičkoj aktivnosti, - smanjenju stresa, - konzumaciji alkohola.	<i>Traženo se bilježi u zdravstveni karton pacijenta. Uraditi kliničku reviziju zdravstvenih kartona oboljelih od HTA jednom godišnje.</i>	- Uvid u izvještaj o kliničkoj reviziji - Uvid u 20 zdravstvenih kartona (16 od 20 moraju biti zadovoljavajući)	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 24.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 32., 35.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., st. 2., tč. 1., čl. 57.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

POGLAVLJE 5. PRAVA I OBAVEZE PACIJENATA

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

39.31 Pravo na informacije

Standard	Izjava	Reference		
39.31	Pacijent ima pravo da ga tim porodične/obiteljske medicine informira o opcijama tretmana i pravu na informirani pristanak.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.31.1 C	Svaki pacijent ima pravo da bude informiran o svim opcijama tretmana i o obimu svojih prava i odgovornosti.	<p><i>Liječnici su dužni upoznati pacijente sa svrhom, značajem, koristima i rizicima koji se odnose na pretrage, upute i tretmane s ciljem da pacijenti donesu informirane odluke i izvore o čemu se piše zabilješka u zdravstveni karton.</i></p> <p><i>Pacijentima se također daju informacije o propisanim lijekovima, uključujući način njihovog uzimanja, koristi i značajne sporedne efekte.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Intervju sa pacijentima (4 od 5 potvrđuje) - Uvid u proceduru dobijanja punovažnog informiranog pristanka pacijenta ili drugog lica u ime pacijenta na medicinske procedure - Uvid u odgovore pacijenata u popunjениm anketnim upitnicima - Uvid u zabilješke u kartonu 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10), čl. 27., st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 5.</i></p> <p><i>Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.31.2 C	Svaki pacijent ima pravo na informirani pristanak kada to odgovara, pismeni i usmeni koji se bilježi u karton.	<i>Informirani pristanak u pismenoj formi je sukladan Pravilniku o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, broj 95/13) i obavezan je za sve invazivne dijagnostičke i hirurške procedure. Bilježi se i pacijentov usmeni pristanak na sve procedure za koje nije obavezan pisani pristanak (invazivne dijagnostičke procedure i hirurške zahvate).</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru dobijanja punovažnog informiranog pristanka pacijenta ili drugog lica u ime pacijenta na medicinske procedure - Uvid u obrazac za informirani pristanak - Uvid u zabilježene usmene pristanke pacijenta u kartonu 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6., 17., 18. i 19.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 36.</i></p> <p><i>Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)</i></p>

39.32 Jednak pristup zdravstvenoj zaštiti

Standard	Izjava	Reference		
39.32	Tim obiteljske/porodične medicine osigurava da liječnik i ostali članovi tima poštivaju prava i potrebe pacijenata, ali i skreću pažnju pacijentima na njihovu odgovornost.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.32.1 C	Svaki pacijent ima pravo na pristup zdravstvenoj zaštiti.	<p><i>Utvrđuje se ispunjenost drugih kriterija koja se odnose na:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - fizički pristup; - reguliranje dostupnosti usluga; - dužinu trajanja konsultacije; - radno vrijeme ambulante; - telefonske kontakte s timom; - ocjenu prijemne službe/kartoteke i čekaonice; - mogućnosti registracije pacijenata i ispisa iz regista. 	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 3.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20) čl. 2.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.32.2 C	Svaki pacijent ima pravo da u skladu sa procedurom podnese prigovor.	<i>Procedura sadrži načine podnošenja prigovora, kako se vrši analiza i način na koji se saopštavaju povratne informacije.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u prikupljene i obrađene prigovore sa odgovarajućim aktima (odлуka, rješenje ili zaključak) - Uvid u proceduru postupanja sa prigovorima (žalbama) i sugestijama pacijenata 	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6., čl. 41., čl. 42.</i>
39.32.3 C	Svaki pacijent ima pravo na uvid u svoju medicinsku dokumentaciju.	<i>Pacijent ima pravo uvida u podatke koji se nalaze u medicinskoj dokumentaciji koja se vodi u ustanovi, kao i pravo dobiti prepis medicinske dokumentacije ukoliko je to pismeno zatražio.</i> <i>U slučaju da je pacijent dijete ili je pacijent lišen poslovne sposobnosti, pravo uvida u medicinsku dokumentaciju imaju roditelji, zakonski zastupnik, odnosno staratelj.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima 	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 33., čl. 34., čl. 35., čl. 36.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 44., st. 3.</i>

39.33 Pravo na privatnost

Standard	Izjava	Reference
39.33	Tim obiteljske/porodične medicine liječnik i ostali članovi tima osiguravaju pravo na privatnost pacijenata.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20)</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.33.1 C	Svaki pacijent ima pravo na privatnost, na način da se razgovori s liječnikom i osobljem, informiranje i pregledi obavljaju diskretno.	<p><i>Svim pacijentima se treba obezbijediti zvučna i vizuelna privatnost prilikom pregleda i izvođenja medicinskih postupaka, osim u hitnim slučajevima.</i></p> <p><i>Pregledu i izvođenju medicinskih postupaka smiju prisustvovati samo zdravstveni radnici i suradnici uključeni u njegov tretman, kao i članovi njegove porodice ili druga lica koje on odredi, dok pri pregledu djece do 15 godina života, odnosno lica lišenih poslovne sposobnosti, obavezno prisustvuje jedan od roditelja, a ako ih dijete nema, obavezno prisustvuje zakonski zastupnik ili staratelj.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Intervju sa pacijentima (4 od 5 potvrđuju) - Opervacija ocjenjivača 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6., 25., 26.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 35.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 35. st. 1.</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20) čl. 8.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.33.2 C	Svi podaci o pacijentu na osnovu kojih se može utvrditi njegov lični identitet podlježu čuvanju službene tajne.	<i>Ovo se odnosi na čuvanje tajnosti podataka o pacijentima jednako u papirnoj i elektronskoj formi i uključuje i medicinske nalaze, dijagnozu, terapiju i upućivanja u druge zdravstvene ustanove.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u Politiku o povjerljivosti informacija i zaštiti ličnih podataka pacijenata	<i>Zakon o zaštiti ličnih podataka ("SG BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11 - ispr.), čl. 4., 16.</i> <i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10), čl. 27., st. 2.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6. st. 1. tč. 6, čl. 27., 28., 29.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 35. st. 1.</i> <i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 35.</i> <i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 39., st. 1. i 2.</i>

39.34 Pravo na osobno dostojanstvo

Standard	Izjava	Reference		
39.34	Tim obiteljske/porodične medicine liječnik i ostali članovi tima poštivaju prava i potrebe pacijenata.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.34.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine pruža uljudnu zaštitu sve vrijeme i pod svim okolnostima s priznavanjem pacijentovog osobnog dostojanstva bez obzira na spol, dob, vjeroispovijest, etničku pripadnost, spolnu orijentaciju ili zdravstveno stanje i invaliditet.	<i>Ovaj kriterij ima svrhu osigurati da tim prihvata nove pacijente na temelju nepristranog izbora. Kada i ako tim nije osposobljen da tretira neka oboljenja i stanja (npr. narkomanija, alkoholizam, poremećaji ponašanja), upućivanje specijalistima može biti prihvatljivo.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Intervju sa pacijentima (4 od 5 potvrđuju) - Uvid u Politiku pružanja jednakih šansi i nediskriminacije 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 19., 26.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 3., 6., 30.</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 2., 4.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 35.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.34.2 C	Tim obiteljske/porodične medicine pacijentima nudi zdravstvenu zaštitu po najvišim stručnim i etičkim načelima.	<p><i>Članovi tima obavljaju svoj posao stručno i etički, poštujući prava pacijenta utvrđena propisima o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata.</i></p> <p><i>Zabranjeno je iskorištavanje pacijenata na bilo koji način:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - emotivno, - psihički, - tjelesno i - materijalno. 	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u anketne lističe - Opservacija ocjenjivača 	<p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 4., 34., st. 2.</i></p> <p><i>Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“ br. 43/13), čl. 5., čl. 35. st. 1. tč. 3. i 4.</i></p>

39.35 Pravo na odbijanje tretmana

Standard	Izjava	Reference		
39.35	Članovi tima porodične/obiteljske medicine su svjesni da pacijent ima pravo da odbije bilo kakav tretman, savjet ili proceduru.	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</p> <p>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</p> <p>Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)</p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.35.1 C	Članovi tima porodične/obiteljske medicine su svjesni da pacijent ima pravo da odbije bilo kakav tretman, savjet ili proceduru. Liječnik je pritom dužan da osigura kontinuitet zaštite pacijenta, budući da bilo koje odbijanje pacijenta ne oslobađa liječnika dužnosti da osigura nastavak pacijentovog tretmana putem upućivanja pacijenta drugom konsultantu.	<p><i>Liječnik bi trebalo da s pacijentom diskutira opcije „za“ i „protiv“ bilo kojeg tretmana, savjeta ili procedure koje je preporučio. Odbijanje pacijenta da slijedi liječničke preporuke treba pažljivo razmotriti i osigurati puteve tretmana ili upućivanja drugim liječnicima ili ustanovama. Sve ovo treba pažljivo bilježiti i uključiti u zdravstveni karton pacijenta.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa liječnikom - Uvid u proceduru u slučaju pacijentovog odbijanja tretmana 	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2.</p> <p>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10) čl. 16., 17.</p> <p>Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)</p>

39.36 Pravo pacijenta na promjenu liječnika

Standard	Izjava	Reference		
39.36	Tim porodične/obiteljske medicine priznaje pravo pacijenata da svoju zaštitu povjere drugom liječniku u istoj ili drugoj ambulanti ili da zatraže drugo mišljenje.	<p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.36.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine priznaje pravo pacijenata da svoju zaštitu povjere drugom liječniku u istoj ili drugoj ambulanti ili da zatraže drugo mišljenje za što postoji i odgovarajuća procedura.	<p><i>Važno je da liječnik prihvati zahtjev za drugo mišljenje na ljubazan i profesionalan način, čak i kada postoji ozbiljno neslaganje između pacijenta i liječnika/tima.</i></p> <p><i>Pacijentove želje treba uvijek uvažiti. Pravo da pacijent prekine tretman s liječnikom/timom mora se jasno predložiti i pacijentima i timovima/liječnicima. Pacijentu se uvijek i cijelo vrijeme mora ostaviti sloboda izbora.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru predaje dokumentacije novoizabranom liječniku uključujući i pravo na drugo mišljenje 	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6., 16.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.36.2 C	Ukoliko je pacijent promijenio liječnika iz objektivnih ili subjektivnih razloga, tim porodične/obiteljske medicine je dužan prema postojećoj proceduri novoizabranom liječniku predati svu postojeću medicinsku dokumentaciju o pacijentu.	<i>Svaki pacijent ima pravo na slobodan izbor liječnika u skladu sa teritorijalnom organizacijom zdravstvene zaštite, uključujući i pravo na promjenu liječnika. Ukoliko pacijent iz objektivnih i subjektivnih razloga promijeni liječnika, tim porodične medicine je dužan predati svu dokumentaciju novoizabranom liječniku, na način kako je to regulisani procedurom i uz poštivanje propisa.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru predaje dokumentacije novoizabranom liječniku uključujući i pravo na drugo mišljenje	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 6., 16.</i> <i>Zakon o liječništvu ("SN FBiH", br. 56/13), čl. 46., st. 1.</i> <i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva ("SN FBiH", br. 37/12), čl. 43., st. 2.</i>
39.36.3 C	Ordinirajući liječnik ima pravo da prekine tretman pacijenta s tim da pomogne pacijentu da pronađe drugog liječnika za što postoji i odgovarajuća procedura.	<i>Izuzetno, osim ako je u pitanju pružanje hitne medicinske pomoći, liječnik može prekinuti ili odbiti tretman pacijenta, naročito u posebnim slučajevima kada:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>bi liječenje imalo manje uspjeha ili bi bilo nemoguće,</i> - <i>izbor nije u skladu sa zakonom,</i> - <i>dođe do gubitka povjerenja između liječnika i pacijenta.</i> <i>Liječnik je dužan obrazložiti razloge prekida ili odbijanja tretmana i o tome obavijestiti direktora.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru o pravu liječnika da prekine tretman pacijenta	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 16. st. 2.</i> <i>Zakon o liječništvu ("SN FBiH", br. 56/13), čl. 38., st. 2., 3.</i>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.36.4 A	Pacijentima ispisanim iz registra tima porodične/obiteljske medicine se u pismenoj formi pruža objašnjenje o razlozima ispisivanja (ukoliko je ispis na zahtjev liječnika) i daju informacije o načinu na koji pacijenti mogu naći drugu ambulantu, odnosno tim porodične/obiteljske medicine.	<i>Tim porodične/obiteljske medicine posjeduje proceduru o ispisu pacijenata iz registra.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru ispisa pacijenata iz registra	

39.37 Pravo na povjerljivost osobnih informacija

Standard	Izjava	Reference		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.37	Tim obiteljske/porodične medicine liječnik i ostali članovi tima osiguravaju povjerljivost osobnih zdravstvenih informacija koje se odnose na pacijentovo zdravstveno stanje.	Zakon o zaštiti ličnih podataka ("SG BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11 - ispr.), Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13) Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10) Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13) Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13) Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)		
39.37.1 C	Svaki pacijent ima pravo na povjerljivost osobnih zdravstvenih informacija za što postoji i Politika.	„Osobne zdravstvene informacije“ su informacije koje se odnose na pacijentovo zdravstveno stanje, istoriju bolesti, prošlu ili buduću zdravstvenu zaštitu i to u takvom obliku koje omogućuju ili bi mogle omogućiti identifikaciju osobe od strane trećeg lica, dakle, lica koje nije ordinirajući liječnik/član tima porodične/obiteljske medicine.	- Intervju sa članovima tima - Uvid u politiku povjerljivosti informacija i zaštite ličnih podataka pacijenata	Zakon o zaštiti ličnih podataka ("SG BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11 - ispr.), čl. 4, 16. Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 27., st. 2. Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6., 25., 26. Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 42. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13), čl. 5., 35. Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 39., st. 2.

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.37.2 C	Tim porodične/obiteljske medicine prema proceduri održava povjerljivost i sigurnost medicinskih zapisa s obzirom na sigurno pohranjivanje i ovlašteni pristup informacijama te siguran prijenos informacija elektronskim putem.	<i>Tim porodične/obiteljske medicine svakom pacijentu osigurava pravo na povjerljivost informacija i privatnost, tajnost i zaštitu ličnih podataka s obzirom na njihovo sigurno čuvanje i ovlašteni pristup informacijama.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u politiku povjerljivosti informacija i zaštite ličnih podataka pacijenata i osoblja - Uvid u proceduru	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 27., 28., 29.</i> <i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 4. st. 2. tačka 3, 42.</i> <i>Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12), čl. 38., st. 2., 64., st. 2.</i>

39.38 Pristanak na prisustvo treće osobe tokom pregleda

Standard	Izjava			Reference
39.38	Tim obiteljske/porodične medicine dozvoljava prisustvo treće osobe pregledu kada pacijent dâ svoj izričit pristanak.			<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.38.1 C	Prisustvo treće strane koja posmatra ili je uključena u kliničkom smislu u konsultacije ili intervencije, dešava se samo onda kada pacijent prije da svoj izričit pristanak.	<i>Tamo gdje se provodi prijediplomska i poslijediplomska nastava iz porodične/obiteljske medicine i kada su u tretman uključeni drugi liječnici, bilo kroz direktno posmatranje, bilo putem intervjuja ili pregleda, od pacijenta se mora dobiti pristanak na prisustvo treće osobe. Pristanak treba tražiti prilikom pacijentovog dolaska na recepciju ili, idealno, u toku zakazivanja pregleda. Kada je pristanak dobiven, treću stranu treba predstaviti pacijentu i osigurati potpunu diskreciju.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u politiku prisustva treće osobe - Uvid u proceduru prisustva treće osobe	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 26., st. 3.</i>

39.39 Učešće pacijenta u istraživačkim projektima

Standard	Izjava	Reference		
39.39	Tim obiteljske/porodične medicine može uključiti pacijente u istraživačke projekte (projekte kliničkog ispitivanja lijekova).	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)</i></p> <p><i>Zakon o lijekovima, („SG BiH“, br. 58/08)</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.39.1 C	Učešće pacijenata u istraživačkim projektima prema proceduri moguće je samo uz njihov jasan potpisani pristanak nakon usmenog i pisanog objašnjenja o predloženom istraživanju. Pacijenti uvijek zadržavaju pravo da povuku svoj pristanak.	<p><i>Obrazac za pristanak treba da obuhvati :</i></p> <p><i>objašnjenje svrhe i procesa istraživanja u sažetom obliku;</i></p> <p><i>dobrobiti koje se mogu dobiti iz istraživanja;</i></p> <p><i>moguće negativne učinke koji mogu proisteći iz učešća u projektu;</i></p> <p><i>izjavu kojom se traži pristanak i koja treba da sadrži objašnjenje da je pristanak dobrovoljan.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru učešća pacijenta u istraživačkim projektima - Uvid u odobrenje etičke komisije/odbora 	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13), čl. 10., st. 1., tč. 9., čl. 33., st. 5.</i></p> <p><i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 6., 38.</i></p> <p><i>Zakon o lječništvu („SN FBiH“, br. 56/13), čl. 51.</i></p> <p><i>Zakon o lijekovima, („SG BiH“, br. 58/08), čl. 50.</i></p>

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.39.2 C	Ako se radi o kliničkom istraživanju novih terapijskih i/ili dijagnostičkih opcija, tim treba obezbijediti odobrenje nadležne etičke komisije/odbora i Agencije za lijekove.	<i>Za istraživanje novih dijagnostičkih i terapijskih opcija, osim pristanka pacijenta i odobrenja etičkog odbora ustanove, potrebno je obezbijediti i dozvolu za kliničko ispitivanje na osnovu mišljenja o svrshodnosti ispitivanja, valjanosti priložene dokumentacije, ocjene o etičnosti, zaštiti prava učesnika u kliničkom ispitivanju i poštovanju principa dobre kliničke prakse u kliničkom ispitivanju koje daje nadležna komisija Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine.</i>	- Intervju sa članovima tima - Uvid u proceduru - Uvid u odobrenje etičke komisije	<i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“ br. 46/10 i 75/13), čl. 10. st. 1. tč. 9, čl. 33. st. 5.</i> <i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("SN FBiH", br. 40/10), čl. 6., 38.</i> <i>Zakon o liječništvu („SN FBiH“ br. 56/13), čl. 51.</i> <i>Zakon o lijekovima („SG BIH“ br. 58/08), čl. 53.</i>

39.40 Anketni upitnik o zadovoljstvu korisnika uslugama

Standard	Izjava		Reference	
39.40	Tim porodične/obiteljske medicine koristi anketni upitnik o zadovoljstvu korisnika uslugama.		<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)</i>	
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.40.1 C	Tim porodične/obiteljske medicine svake godine provodi anketu o mišljenjima pacijenata na reprezentativnom uzorku u vezi s kvalitetom svojih usluga.	<p><i>Tim porodične/obiteljske medicine koristi anketni upitnik za dobivanje povratnih informacija korisnika usluga / pacijenata o njihovom zadovoljstvu kvalitetom zdravstvenih usluga.</i></p> <p><i>Anketiranje se provodi jednom godišnje putem standardiziranog anketnog upitnika na uzorku od 30 pacijenata.</i></p> <p><i>Anketiranje korisnika usluga treba provesti nakon obavljenog pregleda ili pružanja zdravstvene usluge, na način da je korisnicima usluga omogućena vizuelna i zvučna privatnost i anonimnost pri popunjavanju upitnika.</i></p> <p><i>Anketne upitnike treba da popune korisnici usluga ili njihova pratnja,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u standardizirani obrazac anketnog upitnika - Uvid u popunjene obrasce anketiranja pacijenata - Uvid u zbirni obrazac statistički obrađenih rezultata 	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 9, st. 4.</i>

		<p><i>ukoliko to zahtijevaju ili su sa tim saglasni korisnici usluga.</i></p> <p><i>S ciljem dobivanja objektivnijeg uvida u zadovoljstvo korisnika usluga pruženim zdravstvenim uslugama i odnosom osoblja, članovi tima ne bi trebali popunjavati ili pomagati u popunjavanju anketnih upitnika.</i></p> <p><i>Anonimno popunjeni anketni upitnici se ubacuju u za to pripremljenu kutiju.</i></p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	Reference
39.40.2 A	Tim porodične/obiteljske medicine analizira rezultate ankete i na temelju toga poduzima potrebna poboljšanja.	<i>Tim porodične/obiteljske medicine analizira dobivene rezultate, na osnovu kojih se sačinjavaju prijedlozi mjera za poboljšanje. U analizi se uz rezultate uzimaju u obzir prijedlozi, sugestije i pohvale, ukoliko ih je bilo. Praćenje trendova i poboljšanja se redovno provodi kroz uporedne analize.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u analizu ankete - Uvid u aktioni plan/prijedlog mjera poboljšanja, sačinjen na osnovu analize dobivenih rezultata ankete - Uvid u prikaz uporednih vremenskih trendova praćenja rezultata poboljšanja 	<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10), čl. 9., st. 4.</i>

Standardi za timove porodične/obiteljske medicine, verzija 2024

Reference

Zakoni

1. Zakon o zdravstvenoj zaštiti („SN FBiH“, br. 46/10 i 75/13)
2. Zakon o sistemu poboljšanja kvaliteta i o akreditaciji u zdravstvu („SN FBiH“, br. 59/05, 52/11 i 6/17)
3. Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („SN FBiH“, br. 40/10)
4. Zakon o liječništvu („SN FBiH“, br. 56/13)
5. Zakon o sestrinstvu i primaljstvu („SN FBiH“, br. 43/13)
6. Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („SN FBiH“, br. 37/12)
7. Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („SN FBiH“, br. 29/05)
8. Zakon o lijekovima („SG BiH“, br. 58/08)
9. Zakon o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja ("SN FBiH", br. 75/09 i 95/17)
10. Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ("SN FBiH", br. 38/22)
11. Zakon o radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 26/2016, 89/2018, 23/2020 - odluka Ustavnog Suda, 49/2021 i 44/22)
12. Zakon o zaštiti na radu Federacije BiH ("SN FBiH", br. 79/20)
13. Zakon o zaštiti ličnih podataka ("SG BiH", br. 49/2006, 76/2011 i 89/2011 - ispr.)
14. Zakon o zabrani diskriminacije ("SG BiH", br. 59/09 i 66/16)

Podzakonski akti

1. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za domove zdravlja, AKAZ, januar 2022.
2. Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („SN FBiH“, br. 5/20)
3. Pravilnik o obrascu saglasnosti, odnosno pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru, te obrascu izjave o odbijanju pojedine medicinske mjere („SN FBiH“, br. 95/13)
4. Pravilnik o uslovima i načinu sprovođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("SN FBiH", br. 84/10)
5. Pravilnik o načinu sprovođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse, protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi ("SN FBiH", br. 22/07)
6. Pravilnik o dodatnoj edukaciji iz porodične medicine ("SN FBiH", br. 59/11 i 87/19)
7. Pravilnik o dodatnoj edukaciji polivalentnih patronažnih sestara („SN FBiH“ br. 1/10)
8. Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom („SN FBiH“ br. 77/08)
9. Uredba o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uslovima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za lica s umanjenim tjelesnim mogućnostima („SN FBiH“, br. 109/09)
10. Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. (do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije u FBiH)
11. Strategija za prevenciju, tretman i kontrolu malignih neoplazmi u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012 – 2020, Vlada FBiH 2011

12. Strategija za unapređenje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u Federaciji Bosne i Hercegovine (2010 – 2019), Vlada FBiH, 2010.
13. Politika i strategija za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja u FBiH (2012 – 2020), Vlada FBiH 2012.
14. Principi upravljanja rizikom, AKAZ 2003 – 2

Internacionalne reference

1. *Guidelines 2021, European Resuscitation Council (ERC)*
2. *National Clinical Guideline Centre. Hypertension-The clinical management of primary hypertension in adult, 2011*
3. *American Diabetes Association-Standards of Medical Care in Diabetes 2013. Diabetes Care 2013; 36(1):11-66*
4. *International Diabetes Federation, Global Guideline for Type 2 Diabetes 2012*
5. *American Cancer Society, American Society for Colposcopy and Cervical Pathology, and American Society for Clinical Pathology Screening Guidelines for the Prevention and Early Detection of Cervical Cancer. Am J Clin Pathol 2012; 137:516-542*
6. *NCCN Guidelines Breast Cancer Screening and Diagnosis 2013*
7. *ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34(38): 2949-3003*
8. *Mancia G, Fagard R, Narkiewicz, et al. 2013 ESH/ESC guidelines on the management of the stable coronary artery disease. The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. Eur Heart J 2013; 34: 2159-2219*
9. *Confronting Corruption: The Elements of a National Integrity System; TI Source Book 2000*
10. *ECS/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension. Eur Heart J. 2019 Feb 1; 40(5):475*

11. *A health professionals guide for using the new WHO growth charts. Pediatr Child Health, 2010 Feb; 15(2). 84.98*
12. *The Global Asthma Report 2022. Int J Tuberc Lung Dis 2022; 26 (Supp 1): 1- 104*
13. *2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: Developed by the Task Force for cardiovascular disease prevention in clinical practice with representatives of the European Society of Cardiology and 12 medical societies With the special contribution of the European Association of Preventive Cardiology (EAPC), European Heart Journal, Volume 42, Issue 34, 7 September 2021, Pages 3227–3337*

Spisak politika i procedura

Spisak politika

RB	Naziv politike	Standardi i kriteriji
1.	Politika o zabrani pušenja u svim objektima doma zdravlja	Prostorije ambulante
2.	Politika upravljanja ljudskim resursima	Strateški i praktični menadžment
3.	Politika o zdravlju i sigurnosti pacijenata i osoblja i zaštiti okoliša	Strateški i praktični menadžment
4.	Politika kontrole infekcija	Strateški i praktični menadžment
5.	Politika povjerljivosti informacija i zaštite ličnih podataka pacijenata	Strateški i praktični menadžment Pravo na privatnost Pravo na povjerljivost osobnih informacija
6.	Politika o pružanju jednakih šansi i nediskriminaciji	Pravo na osobno dostojanstvo
7.	Politika o prisustvu treće osobe	Pristanak na prisustvo treće osobe tokom pregleda

Spisak procedura:

RB	Naziv procedure	Standardi i kriteriji
1.	Procedura čišćenja, dezinfekcije i dekontaminacije prostorija	Prostorije ambulante Strateški i praktični menadžment
2.	Sadržaj liječničke torbe	Oprema i resursi
3.	Procedura za provjeru isteka roka trajanja lijekova, vakcina i medicinskog potrošnog materijala i njihovo odlaganje i uništavanje	Oprema i resursi
4.	Priručnik za uvođenje novozaposlenog osoblja u rad	Edukacija i obuka
5.	Procedura uvođenja novozaposlenog osoblja u rad	Edukacija i obuka

6.	Savjetovanje pacijenata telefonskim putem	Dostupnost usluga
7.	Trijaža pacijenata i pružanje hitnih medicinskih usluga	Dostupnost usluga
8.	Procedura obavljanja kućnih posjeta i njihovog evidentiranja	Dostupnost usluga
9.	Procedura ispisa pacijenta iz registra	Dostupnost usluga
10.	Procedura zakazivanja i pomjeranja/promjene zakazanog termina	Dostupnost usluga
11.	Procedura dobijanja punovažnog informiranog pristanka pacijenta ili drugog lica u ime pacijenta na medicinske procedure	Informacije i komunikacije Pravo na informacije
12.	Sadržaj zdravstvenog kartona i unos podataka	Medicinska evidencija
13.	Procedura provođenja revizije kliničke prakse	Poboljšanje sigurnosti i kvaliteta
14.	Procedura postupanja sa prigovorima (žalbama) i sugestijama pacijenata	Poboljšanje sigurnosti i kvaliteta Jednak pristup zdravstvenoj zaštiti
15.	Procedura upravljanja ljudskim resursima	Strateški i praktični menadžment
16.	Procedura o zdravlju i sigurnosti pacijenata, osoblja i okoliša	Strateški i praktični menadžment
17.	Procedura pranja ruku	Strateški i praktični menadžment
18.	Procedura čišćenja i održavanju čistoće prostorija i opreme	Strateški i praktični menadžment
19.	Procedura za korištenje zaštitnih rukavica	Strateški i praktični menadžment
20.	Procedura uklanjanja medicinskog otpada, oštih predmeta i kontaminiranog rublja	Strateški i praktični menadžment
21.	Procedura za čišćenje, dekontaminaciju i sterilizaciju instrumenata i drugog materijala i čuvanje sterilnog materijala	Strateški i praktični menadžment

22.	Procedura odlaganja iskorištenih oštih predmeta	Strateški i praktični menadžment
23.	Procedura za postupanje u slučaju uboda iglom i drugim oštlim predmetima i postekspozicijska zaštita	Strateški i praktični menadžment
24.	Procedura redovne i odgovarajuće inspekcije, kalibracije, održavanja i premještanja opreme	Strateški i praktični menadžment
25.	Procedura za pravljenje rezervnih kopija podataka (backup) i njihovo sigurno čuvanje	Strateški i praktični menadžment Pravo na povjerljivost osobnih informacija
26.	Procedura za rutinska i hitna upućivanja pacijenata u druge zdravstvene ustanove	Uputnice i upućivanja
27.	Procedura sprečavanja neovlaštenog pristupa lijekovima i ostalom medicinskom materijalu	Oprema i resursi Upravljanje lijekovima
28.	Procedura identificiranja, prijavljivanja, anaiziranja i izvještavanja o nepovoljnim događajima	Nepovoljni događaji
29.	Procedura mjerenja krvnog pritiska	Podaci i informacije o načinu života i faktorima rizika
30.	Procedura mjerenja nivoa holesterola, triglicerida i glukoze u krvi (GUK)	Podaci i informacije o načinu života i faktorima rizika
31.	Procedura mjerenja tjelesne mase, visine i obima struka i izračunavanje indeksa tjelesne mase (BMI)	Podaci i informacije o načinu života i faktorima rizika
32.	Procedura upućivanja pacijenata na palijativnu skrb	Karcinom
33.	Procedura savjetovanja pacijenata o korištenju inhalatorne terapije	Hronična opstruktivna plućna bolest
34.	Procedura u slučaju pacijentovog odbijanja ili prekida tretmana	Pravo na odbijanje tretmana
35.	Procedura predaje dokumentacije novoizabranom liječniku	Pravo pacijenta na promjenu liječnika

36.	Procedura o pravu liječnika da prekine tretman pacijenta	Pravo pacijenta na promjenu liječnika
37.	Procedura o prisustvu treće osobe	Pristanak na prisustvo treće osobe tokom pregleda
38.	Učešće pacijenta u istraživačkim projektima	Učešće pacijenta u istraživačkim projektima

Spisak kliničkih revizija

1. Klinička revizija medicinske dokumentacije (zdravstvenih kartona): Periodični pregled medicinske dokumentacije s obzirom na tačnost, kompletност, razumljivost i pravovremeno unošenje podataka
2. Klinička revizija sistema kvaliteta
3. Klinička revizija kvaliteta propisivačke prakse
4. Klinička revizija upućivanja: ppodesnost, efikasnost i učinkovitost pretraga upućivanja specijalistima
5. Klinička revizija nepovoljnih događaja
6. Klinička revizija arterijske hipertenzije
7. Klinička revizija koronarne bolesti srca
8. Klinička revizija tranzitorne ishemične atake (TIA) i moždanog udara
9. Klinička revizija diabetes mellitusa
10. Klinička revizija karcinom
11. Klinička revizija bronhijalne astme
12. Klinička revizija epilepsije
13. Klinička revizija hronične opstruktivne bolesti pluća
14. Klinička revizija hipotireoidizma
15. Klinička revizija mentalnih oboljenja

Spisak pitanja za anketu pacijenata

- Da li se pregled zakazuje unutar dva radna dana?
- Da li je moguće dobiti informacije i savjete putem telefona?
- Da li liječnici pacijente upoznaju sa svrhom, značajem, dobitima i rizicima pretraga, uputa i tretmana?
- Da li liječnici daju informacije o propisanim lijekovima (način uzimanja, dobrobiti i značajne sporedne efekte)?
- Da li doktori koriste sistem podsjetnika za preventivne aktivnosti?
- Da li liječnici informišu pacijente o opcijama tretmana i obimu svojih prava i obaveza?

Napomena: set pitanja se može proširiti i drugim pitanjima kojima se mogu obuhvatiti određeni kriteriji.

Lista nepovoljnih događaja koji se obavezno prijavljuju AKAZ-u

1. Apsces nakon i.m. primjene lijeka
2. Anafilaktički šok
3. Verbalni ili fizički napad na osoblje
4. Ozljeda zbog neispravne opreme
5. Ozljeda zbog neispravne opreme
6. Ponovljeni RTG snimak

Indikatori sigurnosti i kvaliteta

1. Indikatori kvaliteta i sigurnosti za timove porodične medicine
2. Ukupan broj pacijenata koji su posjetili službu porodične medicine u promatranoj godini
3. Ukupan broj timova porodične medicine
4. Procenat certificiranih timova porodične medicine
5. Procenat akreditiranih timova porodične medicine
6. Stopa pušačkog statusa pacijenata
7. Dokumentirano savjetovanje o prestanku pušenja
8. Stopa pacijenata sa hipertenzijom sa pritiskom nižim od 140/90 mmHg
9. Stopa pacijenata sa diabetes mellitusom kod kojih je zabilježen skrining retine u prethodnih 15 mjeseci
10. Stopa pacijenata sa diabetes mellitusom kod kojih je zabilježeno testiranje neuropatije u prethodnih 15 mjeseci
11. Stopa pacijenata sa diabetes mellitusom kod kojih je posljednji nalaz HbA1c 7,0% ili manji
12. Procenat žena starosti između 20 i 65 godina kod kojih je u kartonu upisan nalaz Papa testa
13. Procenat žena starosti između 40 i 74 godina kod kojih je u kartonu upisan nalaz mamografskog pregleda dojki
14. Stopa vakcinisanih protiv gripe starosti 65 godina i više
15. Procenat registrovanih korisnika starijih od 50 godina kojima je urađen test na krvavrenje u stolici (hemokult test)
16. Stopa odziva na zakazane preglede
17. Stopa zakazanih pregleda
18. Stopa upućivanja na RTG po timu porodične medicine
19. Broj pacijenata koji su iz bilo kojeg razloga posjetili tim porodične medicine
20. Stopa upućivanja na labaratorijsku analizu po timu porodične medicine
21. Stopa izdatih recepata po timu porodične medicine

22. Procenat ponovnih pregleda u timu porodične medicine
23. Stopa upućivanja na PCR testiranje na COVID-19 po timu porodične medicine

Skraćenice

AED	automatizirani vanjski defibrilator (<i>automated external defibrillator</i> , engl.)
AKAZ	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH
BMI	indeks tjelesne mase (<i>body mass index</i> , engl.)
COVID	<i>corona virus infection disease</i> , engl. (bolest uzrokovana korona virusom)
EKG	elektrokardiogram
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
FEV1	forsirani ekspiratori volumen (<i>forced expiratory volume</i> , engl.)
GUK	glukoza u krvi
HbA1c	glikozilirani hemoglobin
HES	higijensko-epiemiološka služba
HOPB	hronično opstruktivna plućna bolest
HTA	arterijska hipertenzija
OTC	lijekovi bez recepta (<i>over the counter</i> , engl.)
PEF	protok u ekspiriju (<i>peak expiratory flow</i> , engl.)
PZZ	primarna zdravstvena zaštita
SN FBiH	Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine
SSS	srednja stručna spremna
SZO	Svjetska Zdravstvena Organizacija
TIA	tranzitorna ishemična ataka
WHO	<i>World Health Organization</i>

Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH

Telefon: +387 33 771-870

Fax: +387 33 771-880

E-mail: akaz@akaz.ba

Site: www.akaz.ba